LIET. BIBLIOGR. TARYBOS DOVANA

LAIKAS

Nr. 253 XII M.

"EL TIEMPO"
Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
No. 636922

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL
Franqueo Pagado Concesión Nº 4289
Tarifa Reducida Concesión Nº 4015

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — 3 DE MARZO — KOVO 3 D. 1960 M.

VEIKSMINGI OBALSIAI

Lietvos ir kitų pavergtųjų kraštų sluoksniai ilgus metus ne kartą yra pasauliui skelbę: Tautos, kurios jau yra gyvenusios nepriklausomą gyvenimą ir kurioms toji nepriklausomybė yra jėga atimta, privalo atgauti savo teises, atgauti galimumą pačioms apsispręsti savo valstybinį gyvenimą. Ilgus metus tautų apsisprendimo teisės klausimas, tačiau, neįgavo svarbesnį svorį. Tartum tai būtų JAV prezidento Wilsono laikų istorinis atsiminimas, nedaugiau.

OBALSIO ĮGYVENDINIMO ĮKARŠTYJE

Pastarais keliais metais padėtis pasikeitė. Tautų apsisprendimo teisės klausimas ypač suaktualėjo, kai vienam, kitam Afrikos kraštui buvo pažadėta arba duota valstybinė laisvė. Tautų apsisprendimas Afrikoje nebėra jau tik obalsis, o veiksmingai įkūnijamas. Galima sakyti, visa Afrika dabar gyvena tautų apsisprendimo teisės įgyvendinimo įkarštyje.

Bet ir pačioje Europoje tautų apsisprendimo teisės klausimas naujai atgijo ir sudaro vis didesnes bangas, kurios, turbūt, jau nebe taip greit atslūgs.

KUO EUROPA BLOGESNĖ UŽ AFRIKĄ?

Kelia tą klausimą dabar pirmoje eilėje vokiečiai, reikalaudami tautų apsisprendimo teisės tiems 17 milijonų gyventojų, kurie yra Vokietijos sovietinėje zonoje, vadinamoje "DDR". Keliamas jis ir dėl Vakarų Berlyno gyventojų, į kuriuos visą laiką kėsinasi sovietinis režimas.

Fed. Vokietijos kancleris Dr. Adenaueris paskutiniuose parlamento debatuose, lyg perimdamas žodžius, kuriuos mes esame Lietuvos atžvilgiu ne kartą kartoję, štai ką pareiškė:

"Mes reikalaujame Vokietijai tautų apsisprendimo teisės, tos teisės, kuri šiandien yra suteikiama kiekvienai Afrikos tautai".

Kai Italijos prezidentas Gronchi ir užsienio reikalų ministeris Pella neseniai lankėse Maskvoje, jie, kaip žinoma, turėjo su Chruščiovu ir jo svita labai atvirus pasikalbėjimus. Gronchio žodžius tautų apsisprendimo klausimu verta užfikzuoti visam laikui:

"Italija nemano atsižadėti tautų apsisprendimo teisės įgyvendinimo, taip pat nemano tą teisę keisti į abejotinos vertės "atoslūgius".

Grįžęs iš Sovietų Sąjungos, Italijos užsienio reikalų ministeris Pella užs. politikos komisijoje pranešė apie Gronchio ir savo kelionę į Maskvą ir pareiškė būdingą išvadą, kad Maskva pati pirma dar turi praktiškai įrodyti, kad tikrai nori taikos ir atoslūgio. Chruščiovas Italija apsivylė. Jis manė ją esant pačią silpniausią NATO gynybos organizacijos nare, o pasirodė kitaip.

"KARO METU SUDARYTOS SIENOS GALI BŪTI PAKEISTOS TIK KARU"

Churščiovas pastarosiomis savaitėmis turėjo eilę progų prasitarti Rytų-Vakarų santykių, sienų revizijos ir panašiais klausimais. Per porą savaičių jis bent keliais atvejais pareiškė, kad

"sovietinis blokas greičiau kariaus, negu leis pakeisti dabartines sienas Vidurio ir Rytų Europoje".

Tai yra gana aiški kalba ir lyg kubilas šalto vandens ant įvairių "koegzistentų" galvos, kurie naiviai mano, kad užtenka tik su Kremliumi draugiškai šnekėtis, ir Maskva jau sutiks pasitraukti iš vieno kito jos užvaldyto krašto.

"Suedwest" radijo komentatorius, neseniai iš Maskvos pranešdamas apie Kremliaus nuotaikas sienų klausimais, Chruščiovo nusistatymą apibūdino dar aiškiau:

"Chruščiovo nusistatymu, sienos, kurios susidarė karo metu, galėtų būti pakeistos tik nauju karu. Chruščiovas čia neturi galvoje vien tik Vokietijos sienas, bet ir Rusijos sienas su Lenkija, Lietuva ir kitais kraštais".

Ir čia jau aiškiau nebuvo galima išsireikšti. Ką Lietuvos ir kitų tautų veiksniai visą laiką pasauliui teigia, tai pamažu ima aiškėti ir Vakarų politikams: Visos konferencijos, visos koegzistencijos ir taikos kampanijos, Maskvai yra tik priemonė savo grobiui išlaikyti.

DAR VIENAS SKARDUS OBALSIS: KOLONIJALISMAS

Kova prieš kolonijalizmą, vedama išnaudojamųjų tautų, yra jau labai sena, siekia šimtmečius. Bet pastarais metais tasai obalsis pasaulio viešoje nuomonėje ima tiek pat populiarėti, kaip ir tautų apsisprendimo teisės klausimas. Stambiosios kolonijalinės valstybės atsisako savo kolonijų ir suteikia joms savivaldą. Tik Sovietų Sąjunga, kiršindama Afrikos ir Azijos tautas prieš "Vakarų kolonijalizmą", kietai laiko aprėpusi savo satelitines ir kitokias kolonijas ir nė nemano baigti ją eksploataciją. Kažin, kokios mintys ėjo per Chruščiovo galvą, kai jis, nuvykęs viešnagėn pas Indonezijos prezidentą Sokarno, išgirdo iš jo: "Indonezija tol kariaus, kol kolonializmas visame pasaulyje bus panaikintas"

(E)

Resolución de la Comunidad Lituana en la Argentina

Conmemorando el 42º aniversario de la proclamación de la Independencia de Lituania, hecho ocurrido el 16 de febrero de 1918 en Vilnius (Vilna), la histórica y eterna capital lituana fundada por el Gran Duque Gediminas hace más de 600 años, la colectividad lituana convocada por el Consejo Superior de las Organizaciones Lituanas en la Argentina, reunidos el 13 de febrero de 1960 en el salón "V. Kudirka" de la Sociedad "Susivienijimas" en Lanús Oeste, luego de juzgar los informes presentados y

V I S T O

que Lituania sigue ocupada en forma permanente desde 1944 por las fuerzas de ocupación del comunismo bolchevique;

que en Lituania persiste el empleo de la coacción, la fuerza y el terror para imponer el régimen totalitario comunista;

que en Lituania se sigue persiguiendo con rigor toda manifestación de libre expresión de sentimientos e ideas políticas y religiosas; y

C O N S I D E R A N D O

que la ocupación de Lituania y su posterior anexión a la URSS fue llevada a cabo contra la voluntad del pueblo lituano;

que la policía política o MVD emplea los más brutales métodos de arrestos, torturas, asesinatos y deportaciones del pueblo lituano, que vio diezmada su población en más de 800.000 habitantes, o sea un porcentaje del 30 % aproximadamente, que para Francia e Inglaterra representarían 10 millones de habitantes y para los EE. UU. más de 40 millones, siendo una lesa contravención del Acta contra el Genocidio adoptada por la ONU, de la que es firmante la propia Unión Soviética;

que la persecución y negación de expresar los sentimientos e ideas políticas y religiosas atenta contra los más elementales derechos humanos y divinos, contraviniendo el Acta de las Cuatro Libertades y otros convenios internacionales en la materia, signados solemnemente también por los más altos funcionarios representativos soviéticos.

que la voluntad del pueblo lituano es la de vivir independiente en su país soberano y libre de toda ingerencia y tutoría de extraños.

Por todo ello, los lituanos antedichos, reunidos en estado de asamblea

R E S U E L V E N

1) EXIGIR el inmediato cese de la ocupación de Lituania por los soviéticos imperialistas rusos, y el retiro de las fuerzas rojas de ocupación y la policía política o MVD;

2) DEMANDAR la rápida devolución a su patria Lituania de todos los deportados para trabajos esclavos en Siberia, las regiones árticas y los desiertos asiáticos, y la inmediata liberación de los que sufren arrestos y condenas por causas políticas;

3) SOLICITAR la ayuda de todas las naciones y gobiernos libres y democráticos del mundo, resultando valiosísimo su apoyo moral en las tribunas internacionales y vital su ayuda material en caso necesario, para el logro de la justa y sagrada demanda del pueblo lituano que lucha por su liberación nacional;

4) PEDIR al Pueblo y Gobierno de la República Argentina que reanuden las relaciones diplomáticas con los verdaderos representantes del Gobierno legal lituano, que fueron suspendidas arbitrariamente y sin justificación por otro Gobierno argentino anterior;

5) Quedan facultadas las autoridades del Consejo Superior de las Organizaciones Lituanas de la Argentina para firmar esta real voluntad de los verdaderos lituanos radicados en el país.

Ing. Stasys Babronis
Secretario

Juan Čikštas
Presidente

● **Š. m. vasario mėn. 10 d., visą kardinolystės gyvenimą išgyvenęs kalėjime ar namų arešte, mirė Jugoslavijos kard. Aloyzas Stepinač. Šv. Tėvas Jonas XXIII yra prasitaręs apie galimybes užvesti jo Beatifikacijos bylai. .....**

● **Pačio kairiojo sparno Krikščionių Demokratų partijos vadui, Italijos prezidentui, Giovanni Gronchi penkių dienų lankymosi Maskvoje, Kruščiovas gan pagarbiai išjuokė italų valdžios galvą: kad rusiškasis kvasas yra skanesnis už Italų makaronus, kuriuo atsigaivinti pati Italijos viršūnė panūdo.**

Neilgai laukus, po sugrįžimo iš Sovietų Italijos Segni kabinetas ir išbiro.

● **1959 m., kaip skelbia Chicago statistikos biuras, veik 100.00 žmonių žuvo dėl auto susisiekimo nelaimių gatvėse, 9.300.000 buvo sužeista ir kainavo 12.600.000 dolerių.**

● **Kerela valstybinių rinkimų daviniai: Antikomunistinis partijų blokas gavo 94 vietas (63 — Kongreso p., 20 — Socialistai, 11 — Liga musulmana), komunistai — 29 vietas, Soc. revolucion. — 1 ir Independientes — 2.**

RUSAS DAILININKAS NUTAPĖ GEDIMINO PAVEIKSLĄ

(E) Beviešėdamas pereitais metais Vilkijos rajone, rusų dailininkas Vlad. Kasatkinas susidomėjo lietuvių praeitim ir jų kovomis su kryžiuočiais. Taja proga nutapė kunigaikščio Gedimino paveikslą ir jį padovanojo Veliuonos vidurinės mokyklos kraštotyros muziejui.

● **Pasirodimas svetimos valstybės povandeninio laivo netoli Madryn, Golfo Nuevo įlankoje, sukėlė daug triūkšmo, kalbų ir spėliojimų. Amerikiečiai siuntė galingiausias bombas jam sunaikinti, o Rusų ambasadorius lankėsi pas prez. A. Frondizi, bet laivas po trijų savaičių radio ir laikraščių kovos komentarų dingo, kaip nebūvęs.**

● **1960-II-7 automobilų susisiekimo katastrofoje žuvo Maxwell Tailor, vienas iš garsių JAV kariuomenės Vadų.**

● **Rangun. Min. pirm. U Nu, Antifašistinės Laisvės Ligos Popular partijos vadas, Birmanijos parlamento rinkimuose gavo 26.369 balsus, kai kitos partijos bendrai paėmus, nesurinko nė ketvirtos dalies jojo gautųjų balsų skaičiaus.**

● **Costa Rica valstybėj, San Jose mieste, Gailestingūmo bažnyčioje susituokė 20 metų išbuvę sužadėtiniais Joana Rueda, 105 m. amžiaus, su Jonu Juozu Palma, 75 m. amžiaus.**

● **Tris dienas tautinio gėdulo visoj Brazilijoje prez. Kubitschek'as buvo paskelbęs dėl užsienio reikalų ministro Osvaldo Aranha mirties.**

● **Š. m. kovo mėn. 27 d. argentiniečiai, iš 22 provincijų 16 ir Bs. As. miestas, rinks dalinį 93 seimo atstovų narių pasikeitimą. Rinkimuose dalyvauja 20 partijų. Seimas turi 184 vietas.**

JONUI KRIKŠČIŪNUI-JOVARUI 80 METŲ

(E) Sausio 12 d. senesnės kartos poetui Jonui Krikščiūnui-Jovarui suėjo 80 metų. Šiaulių Pedagoginio instituto studentų literatų būrelis suruošė jo sukakties minėjimą ir pasveikino jį, perskaitydami jo kai kuriuos eilėraščius. Institute bus surengta jo knygų, rankraščių ir nuotraukų parodėlė. Sukaktį paminėjo ir spauda ir radijas.

PATS SKAITYK "LAIKĄ" ir kaimynui patark užsiprenumeruoti!

Lucko suvažiavimas, kuriame Vytautui Didžiajam buvo pasiūlyta karaliaus vainikas

LAIŠKAS IŠ SIBIRO

Vienas jaunuolis lietuvis 1941 m. išvežtas su motina iš Lietuvos į Sibirą, parašė savo dėdei gyvenančiam šiapus geležinės uždangos laišką. Tame laiške jis rašo, kad dirba elektromonteriu, o vakarais lanko technikos institutą. Toliau savo laiške rašo:

. . . Man nuo šios dienos dar lieka mokintis 1,5 metų. Baigęs kaip matyt, paskyrimo neturėsiu, todėl darbą turėsiu ieškotis pats. Norėtųsi patekti į Lietuvą, bet ten labai sunku su prirašymu ir su darbu. Žinoma, eiliniu montuotoju būtų galima rasti, bet ką geresnio, tai vargu. Na, bet pirmiausia dar reikia baigti. Kol kas vis tebedirbu eiliniu elektromonteriu ir jokių palengvinimų pagal naujuosius sprendimus mūsų vyriausybės dar nejaučiu: 8 val. darbe, 4 val. moksle. Labai daug laiko užima visokie pervažinėjamai: į darbą — iš darbo, į institutą — atgal, todėl mažai laiko lieka pasimokyti ar pailsėti. Ir visgi, kaip ten sunku yra, dabar jau nebeverta pereiti į dienos skyrių, neapsimoka.

Dėkui su Jūsų dovanomis dabar pragyvenu neblogai. Svarbiausia nereikia išlaidų apsivilkimui, todėl visas savo pajamas galiu sunaudoti geersniam maistui, iki šiol visgi šitam klausimui tenka atidėti daug kapeikos, tuo labiau jeigu maitintis valgykloj.

Todėl dabar labai nesiskaitau ir kartą į dieną valgau valgykloje. Kitus 2 — nespėju, todėl tenkinuosi "kak popalo". Iš Jūsų dovanų dalį pardaviau, ypač tai, kas man visai netinka ar permaža. Buvo už tai pinigo kelionei Lietuvon. Bet ir sau pasilikau. Pasisiuvau gerą paltą žieminį, todėl dabar nešalu, kad ir būna žemiau — 45 C. Turiu pasisiuvęs 2 kostiumus. Batukus nešioju pats. Kiek sunkiau su viršutiniais baltiniais.

Yra jų ir čia, bet gana brangūs už savo mėnesinę algą tegalėjau nusipirkti 6 viršutinius baltinius ir labai menkos kokybės. . .

. . .. Su maistu pas mus vienodai. Cukraus dabar yra laisvai, sviesto visai nėra. Pieno nėra. Mėsa, dešra — pasitaiko, bet kainos tai . . . Dėkui, mamutė dabar atvežė mėsiško . . ., todėl kuriam laikui nėra reikalo dėl šito sukti galvos . . .

. . . Kojines, dėkui, dėviu retai, nes žiemą jose gana šalta. Įdedu šiame laiške dar kelias nuotraukas (savo darbo) iš savo atostogų. Dabar kartu su mamute neteko nusifotografucti, nes visame Tomske dabar nerasi filmo.

700 PUSLAPIŲ KNYGA PRIEŠ RELIGIJĄ

(E) Ateistinei propagandai Lietuvoje sustiprinti ką tik iš spaudos išėjo 700 puslapių Jaroslavskio veikalo vertimas į lietuvių kalbą. Tai straipsnių rinkinys prieš religinėmis temomis.

● (E) **Susirgo kan. J. Stankevičius.** Per Švediją gautomis patikritomis žiniomis šių metų pradžioje sunkiai susirgo Kauno Arkivyskupijos valdytojas kan. Dr. J. Stankevičius. Iš sausio 2 į 3 d. kan. Stankevičių ištiko smarkus kraujaplūdis. Ligonis išvežtas gydyti į Kauno Klinikas. Ligos priežastis nenustatyta, kadangi dėl kraujaplūdžio nebuvo įmanoma peršviesti ar operuoti.

KAS SLYPI UŽ LIETUVOS MIESTŲ PRIVAČIŲ NAMŲ SURAŠYMO?

(E) Sausio pirmoje pusėje visuose Lietuvos miestuose įvyko privačių namų surašymas. Kartu buvo naujai surašytas visuomeninių gyvenamųjų namų fondas netik miestuose, bet ir kaimuose. Surašymo aiškinti, kiek kur yra gyvenamojo priežastis buvo skelbiama tokia: Išploto ir kiek jo dar reikia pastatyti, kad darbo žmonės būtų aprūpinti būtais. Namus surašinėjo 900 specialių registratorių, kuriems padėjo vietos pareigūnai. Vilniaus mieste dirbo 55 registratoriai. Tame mieste buvo surašyta apie 5.500 privačių namų. Registracija baigta sausio 12 d. — Jei Lietuvoje namų surašymo pasėkos bus tokios pat, kaip Vengrijos sostinėje Budapešte, tai jos namų įnamiams nieko gero nelemia. Budapešte po panašaus surašymo visa eilė gyventojų gavo vietos organų įsakymą iš miesto išsikraustyti, kaip "gamybai nereikalingi", nors tie gyventojai gyveno savuose namuose. Panašiai jau yra buvę ir Bukarešte, Rumunijos sostinėje.

STAMBIAUSIAS VELTINIŲ FABRIKAS PABALTIJYJE

(E) Anykščiuose plečiamas "Spartako" veltinių fabrikas, kuris būsiąs stambiausia tos rūšies įmonė Pabaltijo kraštuose. Gamins netik veltinius, bet ir pakinktinius bei statybinius vailokus.

Kauno gatvėms duoti 80 naujų pavadinimų

Kauno miesto gatvėms duoti 80 naujų pavadinimų. Jų tarpe yra lietuviškų, kaip pavyzdžiui Fromo Gužučio, bet ir tokių bolševikiškų kaip Zigmo Angariečio, Karolio Didžiulio, Alfonso Čeponio ir kt. Panaikinti Karo ligoninės, Kapinių, Siūlo ir kitų gatvių pavadinimai.

Okupuotoje LIETUVOJE

Sibiriški šalčiai Lietuvoje žiemai neprasidėjus

(E) Per visus paskutinius 60 metų Lietuvoje gruodžio mėnesio pradžioje nėra buvę tokių sibiriškų šalčių, kai šiemet. Naktį iš gruodžio 6 į 7 dieną Lietuvoje užregistruota 28-31 laipsniai (Celzijaus) šalčio. Per 60 metų tokiu laiku tik vieną kartą Lietuvoje buvo 28 laipsniai šalčio, o 31 laipsnis tik pirmą kartą.

DIDELIO FABRIKO VALGYKLOJE NEGALIMA GAUTI ŠILTOS ARBATOS STIKLO

(E) Alytuje veikia stambus siuvimo fabrikas, turintis ir valgyklą. Bet joje darbininkai negali gauti nė stiklo arbatos, o tik alaus. Patsai bufetas prisiglaudęs "raudonajame kampelyje", kuo, žinoma, piktinasi ir Vilniaus "Tiesa". — Darbininkai skundžiasi dar ir tuo, kad paskutiniai autobusai, kurie palaiko susisiekimą tarp miesto ir fabriko, į garažą sugrįžta jau 22,30 val., tuo tarpu paskutinė pamaina fabrike darbą baigia 24 val. Darbininkai priversti klampoti 4 kilometrus, kol pasiekia miestą, o jei dar reikia persikelti per Nemuną darbininkas namus pasiekia tik paryčiui. . . Įmonės direktorius, beje, Cholopovas.

● (E) **Medžioti pavieniui draudžiama.** Pavergtoje Lietuvoje veikiančioje Medžiotojų Draugijoje esą 10.300 narių. Tiek jų buvę praėjusių metų pabaigoje. 563 medžiotojai turį grynuosius skalikus ir 500 vietinės veislės škalikus. Nepataria medžioklinių šunų laikymą plėsti. Šia pačia proga pažymėtina, kad pagal veikiančius nuostatus Medžiotojų Draugijos nariams Lietuvoje pavieniui medžioti draudžiama. Skatinamos grupinės medžioklės. Šiaip jau mažiausiai du medžiotojai gali medžioklėn kartu išeiti.

● (E) **Dėl siuntinių siuntimo į Lietuvą** ir kitus sovietų valdomus kraštus išleistos naujos taisyklės, kurios veikia jau nuo sausio 1 dienos. Nebeleidžiama dėti į siuntinius hermetiškai uždarytų konservų. Tasai patvarkymas, savaime aišku, sunkins maiesto siuntimą ypač Sibiro tremtiniams.

LIGONINĖ — BE GYDYTOJO

(E) Rokiškio rajono Kamajų kolchozo ligoninėje yra 25 lovos, 17 medicinos seserų, sanitarią ir slaugių — bet nėra gydytojo. Kai buvusi gydytoja Musteikytė išvyko į kitas pareigas, jos vietoje liko tik felčerė.

SNIEČKUS, PALECKIS IR KITI APDOVANOTI MEDALAIS UŽ MĖSOS GAMYBĄ IR PARDAVIMĄ

(E) "Už pasiektus gerus rodiklius 1959 metais gaminant ir parduodant valstybei mėsą ir kitus žemės ūkio produktus", visasąjunginės Aukščiausios tarybos prezidiumas apdovanojo medaliu "už darbo šaunumą", be kitų, Paleckį, Sniečkų, Vazalinską, Šarkovą, tartum jie patys būtų prisidėję prie mėsos gamybos. "Garbės raštais apdovanota eilė kolchozų ir sovchozų vadovų, brigadininkų ir "pirmūnų".

KOLCHOZININKAMS NAUJOS DARBO KNYGELĖS

(E) Kolchozininkai gaus naujas darbo knygeles, kurios bus panašios į darbininkų ir tarnautojų darbo knygeles. Į ją įrašys, kiek kolchozininkas per metus dirbo, kiek gavo atlyginimo pinigais ir produktais, be to, esanti ir paskatinimo ir apdovanojimo skiltis. Tai būsiąs nuo šių metų pagrindinis kolchozininko dokumentas nustatant darbo stažą ir kitokiems apskaičiavimams.

GAL NORI KALĖJIMO

Ar Sutvarkyti Šūviu į Pakaušį

Vakarinės Vokietijos laikraščio "Reinischer Merkur" korespondentas K. W. Fricke 1955 m. buvo iš V. Berlyno pagrobtas, nuvežtas į Sovietų zoną ir nuteistas keturis metus kalėjimo. Atsėdėjęs kalėjimą Fricke grįžo į Vakarinę Vokietiją ir neseniai paskelbė atsiminimus apie tardymus sovietų kalėjime.

Fricke rašo, kad tuoj po pagrobimo kojas ir rankas surišo geležinėmis grandinėmis, įmetė į kalėjimą ir tardė 455 dienas. Tardymą vedė saugumo karininkas. Vienas iš jų tardymo metu Frickei aiškino: "Nesulaikysi istorijos rato. Turbūt nori kalėjimo. Pats nuspręsk. Keisk savo kvailą laikyseną. Tada viskas baigsis gerai. Kitaip stosi prieš liaudies teismą. Turim pagrindo tau prikirpti 12 metelių už grotų".

Fricke paklausė: "Ar manęs laukia tikras teismas?" Saugumo karininkas šitaip atsakė:

"Tu manai, kad mes norim tave sutvarkyti šūviu į pakaušį? Ne. Mes nesame geštapas. Tu stosi ir atsakysi prieš liaudies teismą".

Generalinis prokuroras 1956 m. liepos d. Frickei įteikė kaltinimą ir teismo nutarimą pradėti procesą. Kaltinimas nelietė Frickes parašytų straipsnių laikraščiuose, nors tie straipsniai labai kritikavo komunistinį režimą ir komunistinę tvarką.

Pagaliau po ilgo tardymo, grąsinimų ir mušimų, bolševikai 1956 m. liepos 1 d. suruošė Frickei teismą. Teismo salė buvo tuščia. Tuoj po formalaus atidarymo, generalinis prokuroras pareikalavo bylą svarstyti be publikos, kurios iš tikro ir nebuvo. Bet teismas tą reikalavimą atmetė. Vadinasi, teismas buvo "viešas". Iš tikro šitas teismas buvo slaptas. 15 mėnesių pagrobtasis Fricke praleido giliame rūsyje ir negalėjo savo giminėms rašyti nė vieno laiško. Niekam nebuvo pranešta apie šitą teismo procesą Prokuroras perskaitė banalų kaltinimo raštą: "špionažas", "slaptų žinių rinkimas", "palaikymas ryšių su slaptomis špionažo organizacijomis", "kurstymas prieš esamą tvarką,, ir taip toliau.

Po pietų pertraukos teismas man davė paskutinį žodį.

Fricke parodė savo drąsą. Pirmiausia jis atmetė visus kaltinimus, Po to išdėstė visas pagrobimo aplinkybes. Šaltos teisėjų minos nerodė atmainų. Bet kalbėti netrukdė.

Teismo pasitarimai truko dvi valandas. Po to buvo paskelbtas šitas sprendimas "Tautos vardu kaltinamasis nuteisiamas dėl nusikaltimo prieš Vokiečių Demokratinės respublikos konstitucijos 6 straipsnį keturius metus kalėjimo. Tardymo laikas įskaitomas. Teismo išlaidas apmoka kaltinamasis. Atsėdėjęs nuteistą laiką Fricke grįžo į V. Vokietiją ir dabar paskelbė savo atsiminimus.

LIETUVOS KOMUNISTAI BIJOSI "BURŽUAZINĖS IDEOLOGIJOS" SKVERBIMOSI IŠ VAKARŲ

(E) Vilniuje įvyko Lkp centro komiteto VIII plenumas. Be ilgų svarstymų žemės ūkio reikalais, daug laiko užėmė kalbos ir diskusijos "apie masinio-politinio darbo sustiprinimą respublikos gyventojų tarpe".

Pagrindinę kalbą pasakė ck sekretorius V. Niunka. Cituodamas Chruščiovą, kad besimezgiančios koegzistencijos laikotarpyje komunistams reikią tvirtai laikytis savos ideologijos, Niunka t. k. pasakė:

"Stiprėjant kontaktams su kapitalo šalimis, atsiveria nauji kanalai buržuazinei ideologijai skverbtis".

Tad nesą galima likti pasyviems. Reikią dar griežčiau "demaskuoti buržuazinę ideologiją". Kalbėdamas tąja tema, Niunka negali neliesti ir "lietuviškų nacionalistų". Jei šiuo metu imperialistai griebiasi atominio ginklo, tai, girdi, "apie atominį karą svajoja ir lietuviški buržuaziniai nacionalistai, apie ką ne kartą yra atvirai pareiškę karveliai, raštikiai, krupavičiai ir kiti". (Nėra žinomas nė vienas faktas, kad laisvojo pasaulio lietuvių viekėjai būtų pasisakę už atominį karą. E.).

Toliau anot Niunkos svarbų vaidmenį lietuviškų nacionalistų demaskavime suvaidinę paskelbtieji dokumentai, Kauno IX forto muziejaus įsteigimas ir pan. Kad Niunkos minimiems "demaskavimams" mažai tetiki net jaunuoliai, senųjų laikų visai nepergyvenę, matyti iš tokio Niunkos pareiškimo:

"Pasitaiko jaunuolių, kurie ne visuomet teisingai supranta gyvenimo reiškinius".

Iš kitos pusės Niunka bara komunistinius propagandininkus, kad jie savo darbą atlieką šabloniškai, formaliai. Tai ypač liečia ateistinę propagandą. Esą užmirštama, kad katalikų bažnyčia remiasi šimtmečių tradicijomis, kurias skiepiję "darbo žmonių išnaudotojai". Katalikų bažnyčios veiklą smarkiai stengiąsis aktyvinti Vatikanas, "o taip pat pabėgę iš Lietuvos reakcingi katalikų bažnyčios šulai".

Niunka prikiša komunistinei propagandai, kad ji nemokanti tinkamai išnaudoti esamas techniškas priemones, kiną, radiją. Kaimas esąs nepakankamai radiofikuotas. Per mažai esą skaitomą paskaitų apie sovietinį patriotizmą, tautų draugystę, revizionizmą, buržuazinius nacionalistus . . .

KĄ SNIEČKUS MASKVOJE PASAKĖ

(Elta) Visasąjunginės komunistų partijos centro komiteto plenume Maskvoje gruodžio mėnesį kalbą pasakė ir Lietuvos kp centro komiteto pirmasis sekretorius Antanas Sniečkus, Kremliaus "gauleiteris" Lietuvoje.

Pradžioje, kaip įprasta, giliai nusilenkęs Kruščiovui (kaip anksčiau Stalinui), Sniečkus pasigyrė sovietinio ūkio laimėjimais, nors jie, palyginus su nepriklausomos Lietuvos laikais, ne kažin kokie.

Kad derlius Lietuvoje 1959 metais buvo geresnis, negu metais prieš tai, buvo jau žinoma. Sniečkaus teigimu, 1959 metais respublikoje iš viso buvo gauta grūdų 37 % daugiau, kaip metais prieš tai ir pusantro karto daugiau, negu 1953 metais (Sovietų Sąjungos vidurkis 1959 metais nerodo tokio derliaus didėjimo nuošimčio. Už tai Kruščiovas piktai išbarė Kasachstano sovietinius ir partinius pareigūnus).

Prisiminė Sniečkus ir keblų kukurūzų įgyvendinimą Lietuvoje. Kaip žinoma, tai kultūrai Lietuvos žemė nėrą palanki. Bet kai Maskva spiria, reikia stumti pirmyn. Vis dėlto 1959 metais pavykę gauti tik 300-400 centnerių žaliosios kukurūzų masės iš hektaro. Tik vienas kitas atskiras kolchozas gavęs didesnius derlius.

Milžinišką Lietuvos kaimų ir vienkiemių ardyma Sniečkus pranašauja iki septynmečio pabaigos. "Mes siekiame laipsniškai likviduoti vienkiemių sistemą ir sukurti bendras kolūkių gyvenvietes". Kokio masto tas kaimiečių priverstinas suvarymas į kolchozų gyvenvietes numatytas, aiškėja iš Sniečkaus teigimo, kad "iki septynmečio pabaigos reikėtų perkelti bent 150.000 kiemų". Girdi, esą jau dešimtys tūkstančių pareiškimų, gautų iš kolchozų darbininkų, kurie nori persikelti įtokias gyvenvietes. Betgi Lietuvos kaime yra keli šimtai tūkstančių darbininkų. Nė Sniečkus nedrįsta tvirtinti, kad jie būtų pareiškę noro persikelti į kolchozines gyvenvietes, apleisti savo gimtinės namelius.

Dar įdomu, kad Sniečkus pareiškė: "Per pastaruosius penkerius metus kolūkių gyvenvietėse pastatyta tik 18.000 namų. Mums trūksta statybiniy medžiagų". Kartu Sniečkus džiaugiasi, kad statyboms vis daugiau naudojamas molis, akmenys, piuvenos, spaliai, durpės (kaip prieš 100 ir 200 metų!).

Sniečkus šaukėsi į Maskvos iždą, kad duotų daugiau kreditų Lietuvos žemės ūkiui. Linkėtume, kad Kremlius tą balsą išgirstų ir Lietuvą ateityje mažiau eksplotuotų, grąžindamas jai daugiau lėšų.

Savotiškas buvo Sniečkaus pasigyrimas, kad dabar esąs keliamas uždavinys, kad kolchozams ir jo padaliniams vadovautų **raštingi** asmens. Atrodytų, kad iki šiol būta ir neraštingų, nors, anot Sniečkaus, šiuo metu kolchozų primininkų tarpe yra 76 procentai komunistų.

Baigė Sniečkus savo kalbą melu. Girdi, lietuvių tauta karštai remia komunistų partijos ir tarybinės vyriausybės vidaus ir užsienio politiką. Visiems yra žinoma, kad komunistų Lietuvoje yra tik per vieną nuošimtį. O kiek Lietuvos žmonės pritaria ar nepritaria sovietinei vidaus ir užsienio politikai — tai būtų galima lengvai išaiškinti leidus Lietuvoje laisvus, slaptus, Jungtinių Tautų kontroliuotus balsavimus, jei Sniečkui ir Kremliui tai dar nebūtų aišku ir be to.

BOLŠEVIKINĖ PROPAGANDA IR TIKROVĖ

(E) Praėjusieji metai buvo pirmieji chruščiovinio septynmečio metai besiekiant pavyti ir pralenkti Jungtines Amerikos Valstybes.

Ištisus metus bolševikinė propaganda, o taip pat sovietinės santvarkos vykdytojai dirbantiesiems statė reikalavimus "besąlyginai įvykdyti" plano užduotis.

Metų pabaigoje buvo skelbiama ne tik apie sekmingą planų įvykdymą, bet dargi kai kuriose srityse ir viršijimą.

Ypač Lietuvos žemės ūkio srityje esą buvę pasiekta žymių laimėjimų.

Padidėjęs derlius, daugiau buvę pagaminta mėsos ir pieno, negu kad 1958 metais.

Tačiau kai kolchozinio ir sovchozinio ūkio klausimai buvo svarstomi 1959 metų pabaigoje Maskvoje, Sniečkus prisipažino, jog pieno ir mėsos gamybos planas nebuvęs įvykdytas, nors ir pasiekta žymių laimėjimų.

Minėtų kolchozuose apsilankymų aprašymai pateikia gana būdingų faktų.

Štai, pavyzdžiui, biržiečiai praėjusių metų pavasarį sakę, jog jie geriau prisiimą žemesnius įsipareigojimus, o rudenį galėsią paskelbti įsipareigojimų viršijimus. Tačiau įšėję priešingai. Visas Biržų rajonas 1959 metais neįvykdęs mėsos ir pieno gamybos plano. Metų būvyje krito 2 165 kiaulės.

Neesanti džiuginanti padėtis ir Užvenčio rajone, kurio kolchozuose 1959 metais per 11 mėnesio krito 1 350 paršelių.

Kaišiadorių rajono kolchozai neįvykdė pieno gamybos plano 1959 metais. Vietoje iš kiekvienos turimos karvės pagal planą primelžę po 2.270 litrų pieno, neprimelžė nė po 1.500 litrų.

Rokiškio ir Alytaus rajonų kolchozai praėjusiais metais nepakankamai kovoję už organinių trąšų telkimą, dėl to ir derlių gavo žemą. Nevykstanti kova už organinių trąšų telkimą ir šiuo metu.

● **Žvelgiant į tikrovę.** 1959 metų rudenį Lietuvos Gyvulininkystės ir Veterinarijos Institutas paskelbė duomenų, jog trejų metų praktika parodžiusi, kad bandomajame ūkyje sėtų pašarinių kopūstų derliaus vidurkis iš vieno hektaro pasėlių esąs lygus 9.101 pašariniams vienetams (tad jei 1959 metais kukurūzais užsėtasis 30.000 ha plotas davė 180.000.00 pašarinių vienetų, tai tame plote pašariniai kopūstai galėjo duoti apie 273.120.000 pašarinių vienetų, įgalinančių pagaminti ne 360.000 tonų pieno, bet 516.240 tonų).

Gyvulininkystės ir Veterinarijos Instituto duomenys rodo, kad pašariniai kopūstai geriau dera Lietuvoje ir duoda didesnį pašaro kiekį. Vietoje kukurūzų, kolchozai tame pat plote augindami pašarinius kopūstus būtų buvę įgalinti pagaminti apie 180.000 tonų pieno daugiau ir gauti apie 186 milijonus rublių pajamų daugiau.

Kitais žodžiais, pačių bolševikų duomenys rodo, kad praėjusiais metais kukurūzų Lietuvoje auginimas buvo nuostolingas 186 milijonais rublių.

Tokių išvadų prieinama vadovaujantis nurodytais bolševikiniais teiginiais.

Po tokios gimnastikos milicijoje ir kukurūzus auginti sutinki

ŠVIESESNĖS LEMPUTĖS "KENKIA REGĖJIMUI"

(E) Vilniaus gyventojams skelbiami būdingi atsišaukimai elektros energijai taupyti.

Būdinga, kad siūloma bent jau "pagelbinėse įmonių patalpose" nenaudoti stipresnių kaip 15 (!) vatų lenpučių. O padidinto galingumo lempų namuose raginama nenaudoti dėl to, kad "tai be reikalo eikvoja elektros eenrgiją ir **kenkia regėjimui** (!). Visur kitur pasaulyje iki šiol buvo manoma, kad ne šviesesnės už 15 vatų lemputės kenkia regėjimui. Bet sovietiniame režime, matyti, viskas "kitaip".

Laiškas Prezidentui Dwight D. Eisenhower'iui

Jūsų Ekscelencija, Pone Prezidente,

Argentinos Lietuvių Bendruomenė nuoširdžiai džiaugiasi kartu su Argentinų tauta garbingojo Šiaurės Amerikos Prezidento apsilankymo proga.

Lietuviai, kurie atrado vaišingumą šioje Amerikos žemėje, šios šventės proga negali su liūdėsiu neprisiminti, kad toks apsilankymas nebūtų galimas šiandien tenai tolimoj šalyj, kaip lygiai ten nėra galima pareikšti simpatijas jokiai draugiškai tautai ir nėra galimybės parodyti tikrajai kultūrai nuo to laiko, kai bolševikinės gaujos laiko užėmusios josios dirvonus.

Pone Prezidente, Argentinos Lietuvių Bendruomenė jaučia būtiną pareigą priminti Jums savos tėvynės tragediją, kuri jau 20 metų kaip dejuoja po piautuvu ir kuju. Nebus pro šalį priminti šio broliško ir taikingo apsilankymo proga, kad lietuvių tauta karštai trokšta gyventi taikoje ir brolybėje su visomis žemės tautomis, tačiau toji brolybė negali išsivystyti Sibiro taigose, kur tiek jos vaikų dejuoja ištremime, ir toji taika negali būti karštų ramybė, kuriais raudonasis barbariškumas yra padengęs josios žemę.

Pone Prezidente, tvirta elgsena prieš sovietiškąjį imperializmą ir aiškus pačių tautų apsisprendimas bei jų teisių užtvirtinimas atneštų šviesos ir geresnių dienų vilties spindulį visoms tautos, kurios kenčia už geležinės uždangos.

Už Argentinos Liet. Bendruomenę pasirašė

Ignas Padvalskis
Bendruomenės pirmininkas
Zeferinas Juknevičius
Išlaisvinimo komiteto pirm.

ARGENTINOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KORDOBA

LIGONIAI

● **K. Bražiunienė**, darydama namuose pagrindinę švarą, nukrito nuo kedės, susilaužydama ranką.

● **V. Savickienė**, eidama tamsiu šaligatviu, nepastebėjo laipto, ir krisdama susilaužė ranką.

● **R. Vaitaitienė** skintama būkietui gėlių pasilipėjus ant dežės, apsvaigo ir krisdama žemėn, susilaužė dešinę ranką. Visos sugipsuotomis rankomis pamažu sveiksta savo namuose.

TRYS GROŽIO KARALATĖS

Džiugu konstatuoti, kad mažoje Kordobos lietuvių kolonijoje atsirado trys mergaitės, kurios vietiniuose deportivo ir šokių klūbuose laimėjo grožio karalaitės titulus. Savo laiku klūbas "Trebol" grožio karalaitę buvo išrinkęs O. Savickaitę, vėliau L. Staugaitytę. Šiuo metu gana skaitlingas klūbas "General Paz" iš 16 kandidačių grožio karalaitę išrinko A. Bendinskaitę.

● **L. Staugaitytė** dvi savaites atostogavo pas pp. Bendinskus.

MIRĖ:

— Vasario 13 d. nuo širdies smugio mirė **Zigmas Saidis**, eidamas 54 metus. Vėlionis kilimo buvo ukmergietis. 1928 m. atvyko į Argentiną. Visą laiką vertėsi staliaus darbu. Liko liūdinti žmona — Genoveva Naruševičiūtė ir duktė Ema de Hardre su šeima.

VERDA GYVENIMAS VILLA DEL DIQUE EŽERO PAKRANTĖSE

Nuo vasario 3 d. iki kovo 1 d. Villa del Dique Šv. Kazimiero patalpose buvo suruošta berniukų vasaros atostogų kolonija, kuriai sekmingai vadovavo kun. J. Margis, padedant kun. V. Šimanskiui. Kolonijoje buvo 27 berniukai, iš kurių 13 iš Avellanedos, 13 iš Rosario ir 1 iš Villa del Dique. Lietuvių berniukų buvo keturi: Ant Bukauskas iš Villa del Dique, Juozas Kolainis iš Rosario, Jonas Laurutis iš Avellanedos ir pp. Jotautų anukas iš Bs. Aires.

Berniukai kolonijos metu turėjo progos netik gerai pasilsėti prie gražaus Calamuchito ežero, bet kartu išmoko ir visą eilę naujų žaidimų, sužeidę keletą rungtynių su vietiniu jaunimu. Be to vakarais buvo parodytą gražių filmelių, suruošta laužų ir kitų labai vertingų ir gražių pramogų.

Prie stovyklos pasisekimo daug prisidėjo gerosios šeimininkės: Damutė Šabonaitė, p. Placida Šimkienė ir jos padėėja Urš. Gorodeckienė, kurios nenuilstamai rūpinosi berniukų maitinimu. Beto kaip kolonijos geradariai visą laiką savo darbu prisidėjo ponai Paršeliai.

Kolonijoje keletą dienų praleido ponai Poviloniai, ilgesnį laiką pan. Johana Valentaitė, pon. Jonas Gasiūnas, kuris visą laiką ištikimai ėjo zakristijono pareigas.

Kolonijon kaip svečiai buvo atvykę iš Rumipal šie lietuviai: A. Burba, p. F. Vaitkevičius, p. Savickienė su dukrele. Vasario 16-tos proga lietuviams buvo atlaikytos pamaldos, po kurių buvo trumpas šventės paminėjimas lietuviams, susirinkusiems iš apylinkių.

Kolonija laimingai baigėsi ir kovo 1 d. visi išsiskirstė į savo namus, parsiveždami gražių prisiminimų iš Calamuchitos. Tokiu būdu buvo duota proga didesniam skaičiui vaikų praleisti atostogas kartu.

Tikime, kad kitą metą gal net didesnis skaičius atsiras, kurie norės praleisti atostogas gražiuose Kordobos kalnuose.

ĮVAIRENYBĖS

SUSPROGDINO BOMBONEŠIUS

Rugsėjo 27 d. virš Naujosios Meksikos tyrų amerikiečiai susprogdino paskutinį praėjusio karo lėktuvą - bomboneši, vadinamą "Flaying Fortress". Šio tipo bomboneši mes visi esame daug matę Vokietijoje, kada jie karo metu sėte sėjo bombas ant vokiečių miestų. Po karo šie bomboneši buvo naikinami, kadangi atsirado tobulesni lėktuvai. Pagaliau amerikiečiai sugalvojo į šiuos lėktuvus išbandyti naujas priešlėktuvines raketas. Lėktuvą be piloto paleisdavo lėkti virš tyrų ir į jį bandydavo priešlėktuvinių raketų veikimą. Viso amerikiečiai tokiu būdu susprogdino 600 didžiųjų bomboneši, nuo kurių mes patys ne kartą bėgome slėptis karo metu Vokietijoje. Rugsėjo 27 d. susprogdintas ore paskutinis iš tos armados didysis amerikiečių bomboneši

● **Sovietų karinis laivynas Baltijos jūroje taip pat stiprus.** Paryžiuje išeinančio laikraščio "Est & Ouest" duomenimis, Baltijos jūroje esą 130 sovietinių povandeninių laivų, 60 naikintojų, 7 kreiseriai, neskaitant apsauginio laivyno.

Pažymėtina,kad Vladivostoko srityje sovietų karinis laivynas minėto laikraščio duomenimis kiek mažesnės apimties, negu kad Baltijos jūroje. Taip pat ir Juodojoje jūroje sovietų karinis laivynas mažesnis už esamą Baltijoje.

Dėl STASIO JANULIO mirties reiškiame nuoširdžią užuojautą LIŪDINČIAI ŽMONAI EMILIJAI, SŪNUI ALFONSUI ir SESERIAI KLEMENTINAI NORUŠIENEI su šeima.

Jurgis Viliamas ir Židelių šeima

FABRIKŲ REFORMA

Vieną iš paskutinių mūsų straipsnių baigėme tvirtinimu: privačios nuosavybės reformomis galima įgyvendinti didįjį darbininkų sąjūdžio siekį — aprūpinti visus darbininkus žmonišku pragyvenimu, neatimant žmonėms nuosavybės ir nepaverčianti jų naujais vergais. Dabar rašysime apie fabrikų reformą, kuriuose yra sutelkta didžiausia gamybinės ir kapitalistinės nuosavybės dalis.

Katalikų reikalaujama fabrikų ir kitų įmonių reforma — be teisingų algų ir visuotinio socialinio draudimo įvedimo — turi įgalinti darbininkus *dalyvauti fabrikų* pelnę, valdyme ir nuosavybėje.

Darbininką padaryti įmonių dalininku, socijumi reikalauja žmoniškumas, teisingumas ir nauji laikai. Iki šiol kapitalistinėje įmonės santvarkoje visą įmonės pelną, priaugusią nuosavybę ir valdymą pasiimdavo sau kapitalo savininkai. Darbininkai praktiškai čia neturėjo jokio balso! Jie būdavo vertinami kokios fabriko mašinos ar prekės.

Bet tai yra darbininko pažeminimas! Pakol darbininkai nebuvo apsišvietę ir neturėjo aiškios savo žmoniškų teisių sąmonės, tokios bendrai dirbimo darbo sistemos dar buvo galimos, pakenčiamos, kartais net būtinos. Naujaisiais laikais darbininkai tempa vis labiau apsišvietę, susipratę ir dvasiškai subrendę. Jie reikalauja, kad bendrai dirbame darbe su jais būtų elgiamasi kaip su lygiateisiais žmonėmis ir bendradarbiais.

Juk fabriko ar kurios kitos darbo bendruomenės našumas, pelnas ir didėjimas priklauso *tiek nuo kapitalo,* teikiančio mašinas ir kitos darbo priemones, *tiek nuo dirbančiųjų* uolumo, sumanumo ir taupymo. Todėl ne tik kapitalo davėjai, bet ir darbininkai turi teisę į įmonės valdymą, atlyginimą, pelną ir priaugusią nuosavybę.

Tenešaukia kapitalistai ir kon servadoriai:

—Tie katalikai novatoriai kalba, kaip komunistai: nori atimti mūsų nuosavybės! Juk kapitalas duoda fabrikams našumą. Tik jis yra atsakingas už įmonės nepasisekimus ir riziką. Todėl sutartas algas sumokėjus — viskas priklauso kapitalo savininkams!

—Netiesa! Katalikai sociologai visai nenori kartoti komunistų daromos skriaudos privataus kapitalo savininkams — visą įmonės našumą priskiriant plikam darbui, todėl ir visą įmonę iš jų atėmus atiduodant darbininkams. Bet taip pat *nenori tęsti kapitalistų daromos neteisybės darbininkams* — pasiimant visą įmonės pelną, nuosavybę ir valdymą tik sau! Juk, kaip matėme, įmonės našumas priklauso lygiai ir nuo darbo.

Taip pat didelė įmonės kapitalo dalis yra paskolinta. Ji gau nama paskolos ar kredito formoje labiausiai dėl įmonės gero vardo ir turimos nuosavybės, priaugusios didžiausia dalimi iš įmonėje gauto pelno.

Įmonės rizikoje dalyvauja taip pat ir dirbantieji. Mažėjant pelnui, užsakymams įmonei, tuoj darbininkams sumažinamos darbo valandos, algos ar net visai atleidžiami iš darbo. Gi pasitaiką nuostoliai beveik visada yra padengiami iš įmonės pelno ar atsargos kapitalo; retai kada iš savininkų akcijų ar turto.

Mes norėtume jų paklausti:

—Kada Jūs, darbdaviai kapitalistai esate likę be duonos ir pastogės, kaip tai dažnai atsitinka su šimtais Jūsų darbininkų?

Taigi iš pačios įmonės — kaip darbo bendruomenės - sąrangos darbininkas yra lygiateisis įmonės dalininkas. Todėl *darbininkų dalyvavimas įmonių pelne, nuosavybėje ir valdyme* yra visai teisingas. Mūsų laikas jis tampa vis labiau būtinas.

Darbininkų tapimas fabrikų dalininkais panaikintų ginčus tarp darbdavių ir darbininkų. Turėdami daugiau pinigų, darbininkai pirktų daugiau prekių. Tai duotų daugiau užsakymų fabrikams, krautuvėms, transportui; o tuo pačiu visiems daugiau darbo.

Dar nėra nustatytos reforma įvestinos naujos formos. Tačiau aišku —jos turėtų būti lankščios ir palaipsniui įvedamos. Jau daug kur darbininkai dalyvauja įmonių pelne; metų gale ar per šventes jiems išmokant tam tikrą nuošimtį. Kai kur jie dalyvauja įmonės nuosavybėje, po keletos darbo metų juos padarant įmonės dalininkais ar kasmet didinant darbininko akcijas mėnesine alga ar įvedant specialias darbininkų akcijas. Dar kitur visas įmonės pelnas paskirstomas proporcingai pagal tai, kiek darbdaviai išleido pinigų gamybos priemonėms įgyti ar palaikyti, ir kiek darbininkai yra gavę algų.

Fabrikų valdyme darbininkai jau dalyvauja vienur kitur per įmonių tarybas ir per įvairias komisijas, sudarytas po lygiai iš darbininkų ir darbdavių ar demokratiškai išrinktas. Tačiau tik Vak. Vokietijos didžiuosiuose fabrikuose darbininkai turi pusę narių administracijos tarybos, kuri valdo fabriką. Ten per sonalinio skyriaus chefas taip pat atleidžiamas, darbininkų atstovams pareiškus jam nepasitikėjimą. Ir ši nauja sistema ten veikia gerai. Taip pat gerai gyvuoja Montevideo priemieščio Cerro darbininkų valdomas frigorifikas.

Taigi galima ir kitur ir mažesnėse įmonėse palengva pravesti panašias reformas. Galima ir kuo greičiau reikia išvengti abie jų neteisybių — tiek kapitalistinių, tiek komunistinių!

P. Daugintis S. J.

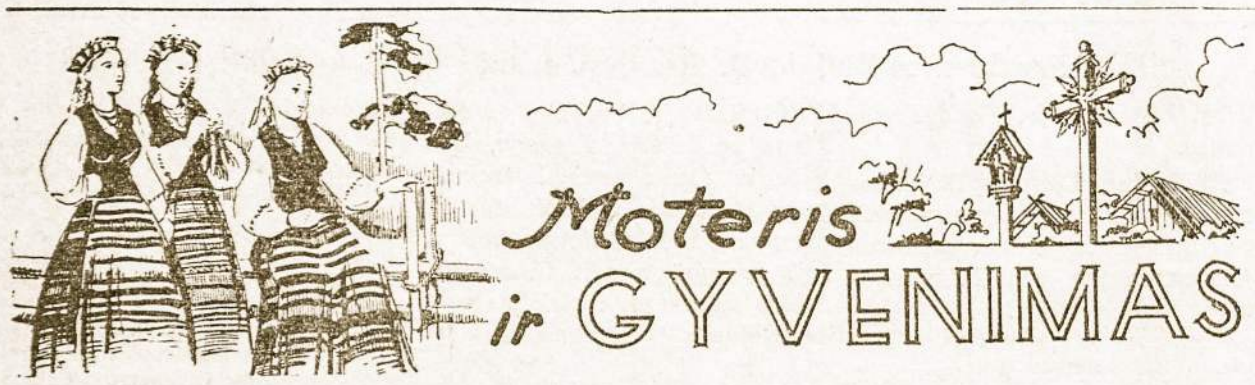

VAIKŲ NUSIKALTIMAI LIETUVOJE IR AMERIKOJE

Prieš metus laiko, tarp daugelio lietuviškų organizacijų įsikūrė Amerikos Lietuvio Vaiko Ugdymo Draugija. Jos pirmininkė yra Zuzana Juškevičienė. Amerikos iš lietuvio vis tik reikalauja, o niekas nepasako iš kur žmogus imtis tam jėgų. O tos gi stiprybės šaltinis yra žmogaus parengimas būti subrendusiu bei geravaliu. O, kad tokiuo tapus, reikia, kad tėvai abu būtų pasirengę sveiką žmogų gimdyti ir subrendusiu jį užauginti. Vaikas negims sveikas, jei girtų tėvų bus pradėtas, arba jei motina būdama turės stiprių pergyvenimų bei įsitempimų. Užgimus kūdikiui jau nuo pirmų sekundžių iki 7-nių metų yra pats kritiškiausias laikas, kada mes galime vaikui daug padėti — jo asmenybę taip suformuoti, kad jis taptų subrendusiu žmogumi, arba taip savo nemokslišku apsiėjimu pakenkti, kad jis visą gyvenimą tą pakenkimą daugiau ar mažiau jaus ir jau vėlesnis auklėjimas tos dėmės iš jo ištrinti pilnai negalės.

Šitą svarbiausią asmeniui dovaną — jo geravalės kūnu ir subrendimu kiekvieną mūsiškį apdovanoti ir pasiryžo tik įsikūrusi Amer. Lietuvio Vaiko Ugdymo Dr-ja. Jos svarbiausias tikslas yra: Ugdyti pilnutinį žmogų pritaikant metodus pagal jo vystymąsi, pradedant tėvų parengimu tinkamam jo prasidėjimui, imant jo vystymąsi dar negimus ir po to iki jam pradėsiant lankyti mokyklą. (Tik labai suglaustai pateikiau vaizdą iz dr. Justinos Žirgulienės įvairių nervų ir proto ligų vaikų ir suaugusių specialistės, skaitytos paskaitos minėtos drjos susirinkime).

Šį užsibrėžtą darbą energingai, nebodama kliūčių, dr-ja tęsia, pasikviesdama talkon žymiausius lietuvius pedagogus, specialistus gydytojus bei psichologus, kurie kiekvieno mėnesio pirmą penktadienį 7.30 v. v. Jaunimo Centre duoda naudingiausius žmogaus brendimui pranešimus su diskusijomis, o taipgi ten tuo laiku rodomi garsiniai pedagoginiai filmai, parengti žymiausių Amerikos specialistų.

Dar p. m. Amer. Lietuvio Vaiko Ugdymo Dr-jos susirinkimas įvyko gruodžio 4 d., 7.30 v. v. Jaunimo Centre, didžioje salėje. Paskaitą skaitė pedagogas ir prasikaltimo vaikų tyrinėjimo ekspertas Juozas Balnionis: "Vaikų nusikaltimai Lietuvoje ir čia", taipgi buvo dvi garsinės filmos "Vaikų emocijos" ir "Italijos vaikai". Visi nariai ir svečiai dalyvavę susirinkime išklausė labai naudingų medicinos mokslo vaikų auklėjimo srityje pranešimų kurie mums visiems davė sveiko tikslaus vaikų auklėjime supratimą.

Šiame susirinkime buvo renkama 1960 metams dr-jos valdyba ir svarstomi įstatai.

K. Katkevičienė

VOKIEČIŲ LAIKRAŠTIS APIE "DARNOS" KONCERTĄ

Apie "Darnos" choro sukaktuvinį koncertą kuris įvyko praeitų metų pabaigoje, plačiai skaitomas Allgaeu srities laikraštis "Memminger Zeitung" taip rašo:

Susimąstymas apėmė lankytoją lietuvių "Darnos" choro koncerto, kuris įvyko šiomis dienomis šeštosios steigimo sukakties proga Memmingano baltų kolonijos Kultūros namuose, vadovaujant choro steigėjui ir jo nenuilstančiam rūpintojui **M. Budriūnui**, koncertavo daugiabalsis ir daugiakalbis choras, kuris gražiu skambesiu pateikė daugiausia lietuviškų, bet taip pat ir maždaug pagal choro sudėtį — estiškų, latviškų ir vokiškų dainų. Be šių keturių kalbų choras dar dainuoja angliškai ir — daugiausia per pamaldas Marijos Dangun Ėmimo bažnyčioje — gieda lotyniškai.

Rimtis ir melancholija turėjo persvarą pateiktoje programoje, pasireiškė taip pat džiaugsmas ir linksmumas. Kad maža lietuvių bendruomenė tokį meninį lygį pasiekia, yra nuostabu ir ypač vertintina, atsižvelgiant į tradicijų išlaikymą ir liaudies dainų puoselėjimą. Juk maža lietuvių bendruomenė vis daugiau susitraukia, emigruojant didelei daliai priaugančios kartos, kuri naujos tėvynės ieško Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoje. Ar ilgai dar galės nusipelnęs choro vedėjas nugalėti rūpesčius dėl prieaugilio?

Mokyklų mokiniai remontuoja traktorius

(E) Įdomi žinia pranešama iš Panevėžio. Ten žemės Ūkio menchanizavimo mokyklos mokiniai, įsirengę savo mechanines dirbtuves, remontuoja netik mokyklos, bet ir kaimyninių kolchozų ir sovchozų traktorius ir kt. Kaip Vilniaus radijas gruodžio 7 d. pranešė, moksleiviai sutaisę jau 32 traktorius ir automašinų variklius. Tai rodo, kad Lietuvos moksleiviai eina su gyvenimu. Sovietinėje spaudoje dažnai būdavo nusiskundimų, kad traktoriai ne laiku suremontuoti dribso patvoriuose ir laukuose. Gal dabar, mokinius sumobilizavus, "pažangioji technika" tvarkingiau pasireikš".

Penki metai VLIKo Radijo Valandėlei Madride

Per Tautinį Ispanijos Radiją su programos pakartojimu per 5 metus lietuviškas žodis iš Madrido skrido oro bangomis į pavergtą Lietuvą 32.265 minutes, arba 537 valandas ir 45 minutes, arba 22 paras, 9 valandas ir 45 minutes. Tai yra tikrai ilgas laiko tarpas, kuriam užpildyti reikėjo ir techninių priemonių, ir plunksnos žmonių ir piniginių išteklių.

REAKCIJA LIETUVOJE

Suprantama, kad šitoji mūsų veikla labai nepatinka maskviniam okupantui ir jo lietuviškiems samdiniams. Jie labai gerai žino, kad mūsų teisingos informacijos ir komentarai griauna komunistinių propagandininkų kuriamas melo ir šmeižto istorijas, kaip kaitrūs pavasario saulės spinduliai aižo ir tirpdo žiemosledą. Apsisaugoję nuo tiesos žodžio okuopotoje Lietuvoje partine cenzęra, žiauriausiu teroru uždarę burnas pavergtiesiems žmonėms, bolševikai griebiasi visų galimų priemonių sutrukdyti, kad ir laisvųjų lietuvių balsas nepasiektų sovietinę priespaudą nešančių žmonių. Komunistai už šimtus milijonų rublių pristatė visą galybę radijo trukdytuvų, kurie dieną ir naktį dirba gimdamiesi nuo oro bangomis iš laisvojo pasaulio sklindačio tiesos žodžio. Kiek tas žodis jaudina Lietuvos žmonių kankitojus, rodo jų aimanos visuose suvažiavimuose ir pasitarimuose ir net Aukščiausio Sovieto Maskvoje sesijose. Jie vadina mus visokiausiais vardais, kaltina kurstymu ir šmeižimu, nors gerai žino, kad kiekvienas pavergtas lietuvis, jei turėtų nors kiek laisvės, tą pačią tiesą, ką ir mes skelbiame, tik dvigubai stipresniais žodžiais jiems į akis pasakytų.

Sovietai jaučiasi galingi tik ten, kur pasiekia jų kumštis ir naganas. Melas, smurtas ir teroras yra jų argumentai tiek vidaus gyvenime, tiek ir užsienio politikoje. Kur tie argumentai nepasiekia, bolševikai yra priversti gintis geležinėmis uždangomis ir radijo trukdytuvais. Tačiau pastaraisiais metais yra pastebėta, kad lietuvių tautos priešai stengiasi ne tik gintis, bet ir pulti. Kadangi jie neturi tiesių priemonių, kuriomis galėtų su Lietuvos laisvės šalininkais kovoti, tai griebiasi provokacijų, šmeižtų, tarpusavio piudymo ir skaldymo darbo.

Dr. A. TRIMAKO ŽODIS Į VISO PASAULIO TAUTIEČIUS

Esame laisvi ir turime savo tautos laisvinimo darbui reikalingas sąlygas. Turime gana didelį visokių kultūrinių, politinių ir visuomeninių organizacijų tinklą, spaudą ir gausų europinio ir amerikinio auklėjimo šviesuolių būrį. Jėgų netrūksta.

Neneigdami išsilaikymo svarbos, turėtume visgi pripažįnti, kad asmeniškoji gerovė neprivalėtų nulemti tautinių uždavinių. Gerovė yra priemonė, bet ne tikslas. Gyvenimo sąlygų gerėjimas tolygiai turėtų kelti ir mūsų paramą visuomeninei veiklai.

Savo veiklą turėtume pagyvinti dar ir todėl, kad Vakarai. Rytų spaudžiami, 1959 metais dar labiau išplėtė savo kultūrinį bendradarbiavimą su komunistų valdomais kraštais.

Ūkiškos gyvenimo sąlygos pavergtajame krašte nei kiek nepagerėjo. Ukmergėje, pvz., už jokią kainą negausi pirkti vaisvandenių ar alaus, nei rasi vietą nakvynei. Kaimo žmonių dauguma ir toliau neturi paklodžių nei antklodžių, nes jų negauna nusipirkti. Retas gauna net viršutinius baltinius įsigyti. Vilniuje ir Kaune tuoj susidaro eilės, net nosinėms pirkti, kai jų atvežą. Tuo tarpu į Maskvą yra išgabenami visi geresnieji tekstilės audiniai ir šiaip aukštesnės rušies prekės. Iš ten jos eina arba į specialias valdančiųjų krautuves arba išsiunčiamos į kitus kraštus sovietų ūkinei ofensyvai paremti. Nepaisant šių trūkumų, čia besilanką iš Lietuvos komunistų pataikūnai nesidėdijo kalbėti apie "kylančią Lietuvoje gerovę, laisvę ir bujojančią kultūrinę veiklą".

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir savo vardu kviečiu visus gyviau susirūpinti savo tautos reikalais, aktyviau įsijungti į jos laisvinimo darbą — lėšomis ar darbu — ir vieningai, užmiršus visus senus nesupsipratimus, ranką rankon dirbti tautos labui. Naujųjų Metų proga linkiu visokeriopos sėkmės, naujų kūrybinių polėkių ir tvirtos lietuviškos ištvermės sulaukti tautos laisvės rytojų.

Dr. A. Trimakas
Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Pirm.

PAGERBĖ JADVYGĄ ČIURLIONYTĘ

(E) Valstybinėje konservatorijoje gruodžio 16 d. įvyko iškilmingas vakaras-koncertas muzikologei Jadvygai Čiurlionytei pagerti, ryšium su jos 60 metų gimimo ir 35 metų kūrybinės ir pedagoginės veiklos sukaktim. Koncerte buvo atlikti kai kurie sukaktuvininkės ir jos brolio kūriniai. Konservatorijoje buvo įrengta parodelė su Čiurlionytės kūriniais ir jos darbais tautosakos srityje.

JUOKIS

SKYRIŲ VEDA ĮGUDĘS DURININKAS

Pasigyrimas mašinomis

—Aš savo autu galiu važiuoti ant stogo.

—O aš savo Fordą į statų kalną turiu stabdžiais prilaikyti.

—Persmarkiai traukia?

—Ne, nori atgal bėgti.

Didžiųjų pokalbis

Kažkas, regis, pekloj nugirdęs Staliną su Hitleriu šitaip kalbančius:

Stalinas. — Tu, Adolfai, bent gyvas būdamas turėjai drąsių vyrų kurie prarado gyvybes, kesindamiesi prieš tave. Man nutiko kitaip. Buvau apsuptas avinų bandos, dievinančios mane gyvą, bet vos tik gavau galą, atsirado drąsuolių mane niekinti.

Hitleris: —Taisybę pasakei, Juozai. Tavo sekėjai avinais buvo ir avinais liks.

Žvilgsnis į ateitį

—Sakyk, kodėl taip užsispyrei tevesti tik kaimietę mergaitę?

—Žvilgsnis į ateitį viską nulėmė. Mačiau kartą, kaip miesčionka virtą kiaušinį mėgino atidaryti su konservų dėžutėm piaustyti prietaisu.

Bemaž pataikyta

Šiais laikais šeštadieninėse mokyklose sunku vaikams išaiškinti kai kurių žodžių prasmę, pavyzdžiui — piemens. Mokytojas mėgina aiškindamas:

—Įsivaizduokite visi, kad jūs esate avelių būrys, o aš... Kas būsiu aš?

—Avinas, pone mokytojau, — atsiliepė keli kartu.

Pamokoje

—Pasakyk, Jonuk, greitai kokį vieną ar du gyvulius, kurie neturėtų dantų, — klausė mokytoja.

—Mano jauniausias broliukas visada, o senutė, kai eina gulti.

Per vėlai

—Jau trečią lietsargį šiemet pameti, išmetinėja žmona jau linksmam vyrui. — Kada pasijutai neturįs?

—Kai po lietaus norėjau sutraukti.

Rūpestis mažina jūsų svorį, bet svoris didina rūpestį.

Užsiprenumeruok "Laiką" ir sumažinsi rūpestį!

Pavyzdingas jautrumas

Sunegalavęs vyras skundžiasi žmonai:

—Balandėli, mirsiu. Tikrai jau mirsiu! Ar verksi manęs?

—Netauškėk niekų, Anuprai! Juk gerai žinai, kad man sugraudinti užtenka mažiausio niekniekio. Atsimeni, kai kepuraitės nenorėjau pirkti, kiek ašarų išliejau?

Truputėlį perdėta

Mėgstąs dalykus perdėti pasakoja savo draugui:

—Vakar mano kambary buvo taip šalta, kad net dantys padėti an stalo barškėjo visą naktį.

Gyvulių mylėtoja

—Tamsta, ponia, mylit gyvulius?

—Hm, jau aišku iš to, kad dėl kaikurių jų kailių tiesiog aš neriuos iš kailio.

Dėl skubėjimo

—Vitai, Vitai, tu šįryt vėl pavėlavai į darbą, — išmetinėja kapatasas. — Kokį pasiteisinimą dabar sugalvosi?

Šį kartą taip skubėjau, kad nebuvo laiko galvoti apie pasiteisinimą, — prisipažino Vitas.

Po atostogų

—Norėjau savo žmoną išmokyti plaukti. bet nieks neišėjo.

—Ar taip jinai sunki?

—Ne! Bet negali būt susičiaupusi nė minutės.

Išminčių mintys:

— žmogus, kuris neturi savo nuomonės, negali apsirikti.

Dr. Klimek

— Graži moteris yra rojus akims, pragaras sielai ir naikinanti ugnis vyrų kišenei.

B. Fontenelle

SOVIETŲ ROJUS

Ar tik ne šetono yra sugalvota
Atimt iš žmogaus laisvą valią, protą.
O į laisvos valios ir proto vietą
Įbrukt kompartijos biletą šakotą.
Ir taip pasauly kolševikas rados
Pažangiosios bandos sukūręs pradą.

Jog komunistas niekad negalvoja,
Koks duotas tonas, — taip visuomet [loja
Tai jau neb' žmogus — tik partijos [gramafonas
kas su mase nejud' — masei judėt [kliudo.

Visi komunistai vienas kito bijo
Tokia jau prigimtis, vargšelio gal- [vijo,
Nes užpakalinis vįs seka priešakinį,
Ir bandos tvarkos pažangiajam sto- [vy,
Įsakyta maut ragu, kas pakely stovį,
Nes ir kiaulių banda pagal savo na- [tūrą
Velnių apsėsta — metėsi į jūrą.

Nebuvo laiko

— Kaip tu patekai į balą su naujais drabužiais?

— Įkritau taip greit, kad nespėjau jų nusivilkti.

Laikai keičiasi

Maži berniūkai mėgsta kareivius, o mažos mergaitės lėlytes. Vėliau berniukai pradeda domėtis lėlytem, o mergaitės kareivėliais.

Anglosaksų kraštuose

— Indų plovimo automatas yra popularus todėl, kad vyrai mėgsta jį geriau pirkti, negu juo patys būti.

Kas sugadino?

— Esate visiškai sugedęs žmogus. Sugadino, aišku, visuomenė, draugai. Su kuo daugiausiai santikiavai? — sako prokuroras.

— Nuo pat septinioliktų metų iki dabar nuolat turėjau santykių su prokurorais ir teisėjais, — aiškinasi kaltininkas.

Matė anksčiau

— Mama, iš kur aš atėjau? — klausia berniukas motiną.

— Iš dangaus, — atsakė motina.

Tada berniukas, žiūrėdamas į viešnią, atėjusią su maža Onute, pasakė:

— Aš sakiau, kad šią Onutę esu kažkur ankščiau matęs.

Karys

— Vytuk, kokias kelnaites norėtum, kad tau nupirkčiau? — klausia tėvas.

— Neperšaunamas, tėtuk.

Priesaika

Teisme teisėjas sako:

— Ar tamsta žinai ką reiškia prisiekti?

— O taip, ponas teisėjau! Jei pasakysi melagystę, tai turi jos laikytis, nors kažin kaip būtų, — atsako liudininkas.

Kai pavasaris už durų, žmonės išlenda iš mūrų,
Visa šluoja, visa valo, ir nuo stogo, ir ant stalo,
Plauja, neša, stumia, traukia, katinai išvyti kniaukia,
Juokias saulė, skamba oras, sukas galvos ir motoras,
žmogus rimtus niekus šneka, nes širdis smarkiau jam plaka.

Tat kieno arkliais Kruščiov'as, braunas Viršūnių kamaron.
Ar su piautuvu ir kuju, ar kitų tauškalų pūru —
Mulkint gudrų ir beraštį, visam' sviete ir pakrašty
Pamatysim ir mes visi, sekančiam "LAIKO" numery,
Kad pavasario saulutė ėmė visus vikriau sukti.

SEKMADIENIO
RIMČIAI

JAUNIMAS OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Apie okupuotoje Lietuvoje gyvenantį jaunimą šiuo metu mes galime patirti iš ten einančiųjų laikraščių, žiurnalų arba privačių laiškų. Jaunimui Lietuvoje yra leidžiama nemaža periodinių leidinių — "Jaunimo gretos", "Moksleivis", "Komjaunimo tiesa" ir kiti, kurie žinoma, atstovauja dabartinių krašto valdytojų liniją. Tačiaus, nors ir nežiūrint kaip jie stengtųsi vistiek kartais pralenda nesuklastotos medžiagos arba tiesą galima patirti ir iš įvairių "pamokslų" nukrypstantiems nuo bolševikų nurodyto kelio.

Netenka abejoti, jog šiuometinis Lietuvos jaunimas susilaukia didelio spaudimo iš atėjūnų, kuriuos atstovauja mokyklos, grieštai pajungtos naujajai tvarkai ir organizacijos, veikiančios pagal atėjūnų nurodymus. Koks turi būti "tikrasis" Lietuvos jaunimas (pagal okupantų receptą)? Visų pirma jis turi netikėti į Aukštesnę Esybę arba neužsiiminėti "religiniais prietarais". Toliau — jis turi užmiršti savo meilę tėviškei, o ją rodyti "plačiąjai sovietų šaliai". Jis turi būti savistovus, realiai mąstantis, neklausantis tėvų bei globėjų, jeigu to reikalauja "bendrieji augštieji" interesai. Be abejo, daugeliui teko girdėti apie paminklą Maskvoje mokyklinio amžiaus berniukui, kuris policijai įskundė savo tėvus už tai, kad šie mylėjo Dievą ir nenorėjo tarnauti bolševikiniams stabams Šis vaikas buvo padarytas bolševikiniu herojumi, parodant, jog visi vaikai tokiais būtų. Prie panašios tvarkos norima eiti ir Lietuvoje, tačiau, mūsų laimei, okupantams tai sunkiai sekasi.

Kalbant apie religinę Lietuvos jaunimo pusę, tenka pasakyti, kad ji daugumoje dar nėra išblukusi. Nors yra vykdoma labai stipri priešreliginė propaganda laikraščiuose yra pilna ateistinių straipsnių, skaitoma daug ateistinių paskaitų ir tačiau dar pastebimas jaunimo atsparumas šioje srityje.

Prieš kurį laiką "Jaunimo gretų" žiurnalas buvo išspausdinęs anketą savo skaitytojams ir į ją gautus atsakymus paskelbė žurnalo puslapiuose. Viename iš anketos klausimų buvo klausiama — Kokią svajonę norėtumėte įgyvendinti šiais metais? Charakteringas buvo jaunos merginos atsakymas, sekantis: "Pažįstu vieną žmogų — jis tikintis. Jaunas vyras, atitarnavęs armijoje ir tikintis. Kol kas nesiseka jo perauklėti. Didžiausia mano svajonė dar šiais metais atvesti jį į tikrąjį, teisingą kelią".

Kita mergina viename šio žurnalo numeryje savo laiške pasakoja tokią savo istoriją:

"Studijuoti man neteko: prieš keletą metų baigiau vidurinę mokyklą ir pradėjau dirbti. Darbas sekėsi gerai, aktyviai dalyvavau savyveikloje, komjaunimo organizacijos veikloje. Netrukus susidraugavau su Romu, geru darbininku, nuoširdžiu vaikinu. Atrodė, kad mūsų laimei nebus ribų. Tiesa Romas — nekomjaunolis, jis netgi lanko bažnyčią, bet aš ir nepagalvojau, tad tai gali turėti tokių skaudžių pasekmių. Romas mokosi vakarinėje darbo jaunimo vidurinėje mokykloje, ir man atrodė, kad jis greitai atsikratys religinių prietarų. Aš taip pat stengiausi, kad jis susidarytų teisingą pasaulėžiūrą. Dėja, mano lūkesčiai neišsipildė. Ir atsitiko taip, kad aš prašau jo susituokti. Už keletą mėnesių aš jau tapsiu motina. Ne. Romas neišsižada manęs. Jis sutinka mane vesti, tačiau reikalauja ... tuoktis bažnyčioje ir jokiu būdu nenori pakeisti savo nusistatymo. Štai del ko aš dabar kankinuosi ir rašau šį laišką.

Iš šių kelių pavyzdžių jau galima matyti, jog religinis nusiteikimas jaunimo tarpe ten yra gyvas, nors, žinoma, pastebima ir priešingų pavyzdžių.

Norint patirti, šių dienų Lietuvos jaunimo nuotaikas, dar reikia grįžti prie augščiau minėtosios anketos ir pasižiūrėti į kai kuriuos kitos jos atsakymus. Čia į klausimą — Kokią žmonių ypatybę Jūs vertinatė? — buvo atsakyta — nuoširdumą (dauguma), o toliau — optimizmą, kuklumą, teisingumą, draugiškumą, sąžiningumą. Labiausia vertinamos vyrų ypatybės: valios tvirtumas, darbštumas, atvirumas, pagarba moterims, ryžtingumas, drąsa, jautruma, sugebėjimas gerai šokti ... Moterų: švelnumas, tvarkingumas ir švara, kuklumas, nuoširdus charakteris, darbštumas, ištikimybė ir kt.

Didžiausia laimė atsakytojai laiko: buvimą "naudingu žmogumi", "darbą, kuriam skiriamos visos jėgos ir sugebėjimai", "gyvenimo tikslo pasiekimas", "turėti Tėvynę ir Jai tarnauti". Tačiau būta ir kitokių atsakymų, pav. vienai merginai didžiausia laimė yra pasibučiavimas, kitai mergaitei — pirmoji meilė, o vyriškiui — miegas. Atsakant apie "didžiausią nelaimę" ta mergina, kuri didžiausia laime laikė pasibučiavimą, nelaime vadina "išsiskyrimą su mylimu", o tas vyras, kuriam miegas buvo pirmoje vietoje, laime pripažįsta "nepasitikėjimą savo jėgomis". Kiti čia atsakė: karas, vaidai šeimoje, mirtis, sveikatos netekima, "vedybos, o po jų išsiskyrimas ir kt.

Edv. Šulaitis

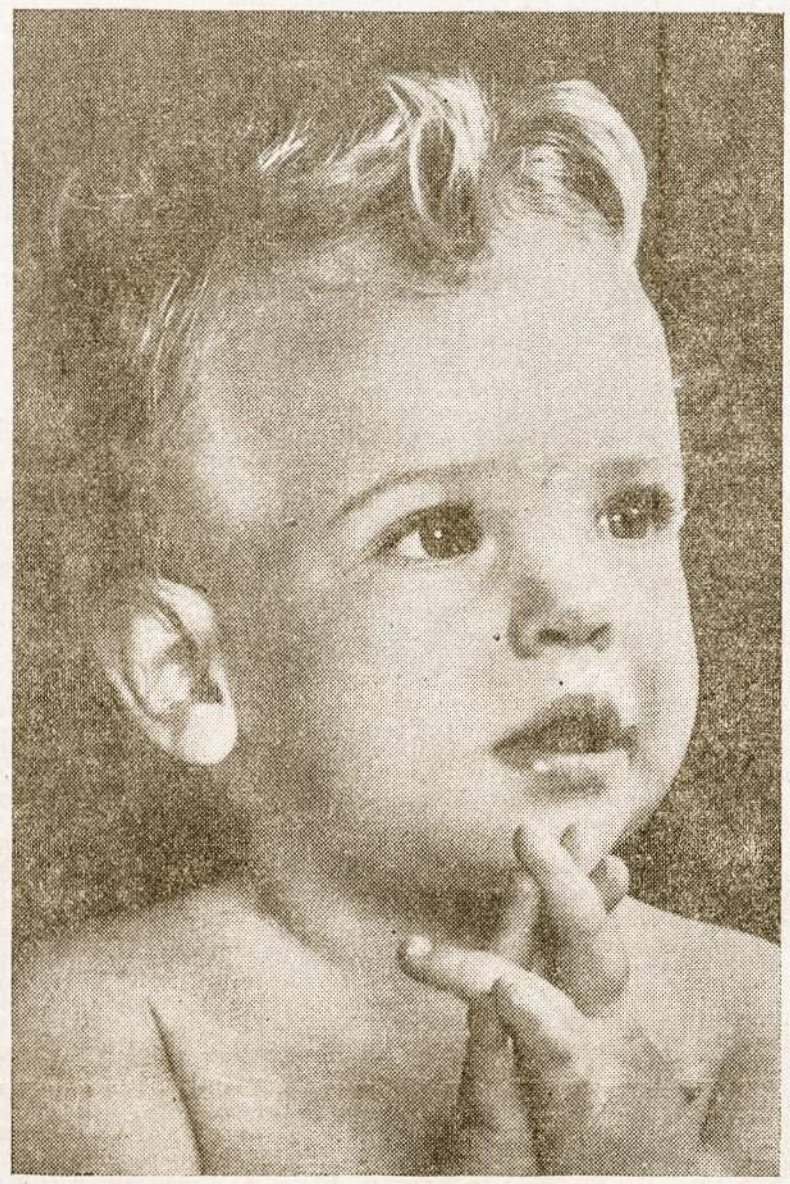

Kūdikio malda švelnina okupanto persekiojimus

● Ponia **Salomė Mikelaitienė** su savo šeima ir p. **Ona Oksienė** ilgesnį laiką praleido atostogas Mendozoje. Buvo nuvykę iki Čilės.

● **Mokytoja Lydija Marcinkevičiūtė**, Kazimiero ir Adelės Dundulytės-Marcinkevičių duktė vasario 6 d. ištekėjo už Oscar Bruno Santilli. Vestuvinė vakarienė įvyko "Mindaugo" patalpose. Jaunavedžiai povestuvinei kelionei išvyko į Cordobos kalnus — Carlos Paz.

● **Adelė Grižytė ir Antanas Jocis** turės vestuvės kovo 19 d. Antanas Jocis yra buvęs "Mindaugo" sekretorius. Vestuvių vaišės įvyks "Mindaugo" patalpose.

ARGENTINOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

ROSARIO

● Sausio 23 d. **Juozepa Užkurytė** ištekėjo už **Reinaldo Muñoz.** Moterystę palaiminino kleb. kun. Juozas Margis, asistuojant kun. K. Černiauskui ir kun. J. Vilučiui. Bažnyčia buvo pilna žmonių. J. Užkurytė buvo gera solistė chore. Vestuvinė iškilminga vakarienė įvyko pp. Užkurių šeimoje.

Po vestuvių sausio 27 d. abu jaunavedžiai buvo nuvykę pasisvečiuoti pas. p. Vincentą Valsiuką, kuris tuomet šventė 30 metų savo vedybinio gyvenimo sukaktį.

(Nuotrauką pamatysime sekančiame "Laiko" numeryje).

■ Kovo 13 d., sekmadienį, 10 val. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje bus laikomos metinės Šv. Mišios už a†a **Stanislovą Užkurį.** Visi lietuviai kviečiami apsilankyti bažnyčion ir pasimelsti už Stanislovo sielą.

Užkurių šeima.

BERISSO

● **Prof. Valentina Bukauskaitė**, "Mindaugo" dr-jos buvusi sekretorė, kovo 4 d. ruošiasi ištekėti už Francisco Persico. Vestuvių vakarienė įvyks pp. Bukauskų naujai įrengtame name.

Lietuvių kolonija Berisse labai gražiai ir prasmingai atšventė Vasario 16-tos dieną. Minėjimą ruošė "Mindaugo" draugija. Paminėjimas įvyko vasario 20 d. "Mindaugo" patalpose, kurios buvo pasipuošusios Argentinos ir Lietuvos vėliavomis. Minėjiman gausiai prisirinko lietuvių, kurių tarpe matėsi svečiai iš Bs. Aires: pp. Juknevičiai, pp. Ramanauskai, pp. Rūnimai ir vaidintojų grupė.

Minėjimą atidarė "Mindaugo" dr-jos pirm. p. V. Stundžia, kviesdamas susirinkusius tylos minute pagerbti už laisvę žuvusiuosius. Po to buvo sugroti Argentinos ir Lietuvos himnai bei Vasario 16-tos giesmė.

Įdomią paskaitą apie Vasario 16-tos reikšmę skaitė "Liet. Aidų" vedėjas p. Z. Juknevičius, iškeldamas vienybės reikalą bendroje laisvės kovoje. Paskaita buvo persunkta gilaus patriotiškumo jausmo, nežiūrint, kad paskaitininkas niekados nėra matęs Lietuvos.

Jauniausios lietuvaitės: abi sesutės Dulksnytės, Ona Petraitytė ir Damutė Runimaitė pasakė eileraštukus pritaikytus šventei. Malonu matyti, kad lietuvės mamytės mokina savo vaikučius netik lietuviškai kalbėti, bet ir eileraščius sakyti.

Pagaliau pasirodė ilgai lauktas vieno veiksmo vaizdas: "Grįžtantieji Teviškėn", parašytas ir surežisuotas p. Kvirino Runimo, gerai žinomo meno megėjo. Buvo atvaizduotas gyvenimas dabartinėje Lietuvoje ir grįžimas vieno šeimos tėvo iš Sibiro taigų. Vaizdelis nors ir trumpas, bet tiesiai pataikė į žiūrovų širdis, išspausdė ne vienam ašarą.

Vaidino: senuką Petrą Širvintą — p. Kv. Runimas, Oną Širvintienę senelę — Nelė Povilionytė, Joną Širvintą sūnų — Antanas Mačiulis, vaikus: Kęstutį ir Giedrutę — Tadas Jasinevičius ir Virginija Balnytė. Sofleravo — O. Savickaitė. Jaunieji vaidintojai padarė žymią pažangą, ypač gerai vaidino Ant. Mačiulis.

Sveikintinas šis naujųjų teatro mėgėjų žygis pasirodyti netik namie, bet ir kitose kolonijose. Ypač sveikintinas naujas siužetas iš dabartinės Lietuvos buities, kuri taip aiškia kalba prabila į mūsų jaunimo širdis. Linkėtina, kad teatro mėgėjų būrelis duotų ir toliau panašių vaizdų iš Lietuvos gyvenimo.

TEMPERLEY

II-ji PASISEKUSI GEGUŽINĖ

A. L. B-nės Temperley skyriaus rūpesčiu, p. J. Žekio sode, Villa Sastre surengtoji š. m. vasario mėn. 20 d. Lietuviškoji gegužinė, su ne mažesniu pasisekimu, kaip sausio 23-os d. sutraukusi daug tautiečių, ypač gausiai jaunimo linksminosi iki ryto.

PADĖKA

Labai nuoširdžiai gegužinės rengėjai dėkoja pp. Žekiams už vietą, ir Muzikantams: p. V. Galeckui, p. Osvaldo Zabielenicz, ir p. A. Gečiui. Dviguba padėka ponioms (nes praeitam "Laiko" nor. dėl nepsižiūrėjimo nebuvo tilpę): El. Žekienei, U. Povilaitienei ir J. Sadauskienei už paruoštus skanius užkandžius, o p-lei Lol. Sadauskaitei, Vitui Veliuonai ir Vladui Giedraičiui už Loterijos biletų platinimą bei pardavinėjimą. Taip pat, visiems kitiems prisidėjusiems prie parengimo ir jame dalyvavimą, tatia širdingą lietuvišką AČIU!

Apylinkės Valdyba

SKELBIMAS

Belaukdamas pensijos, ieškau nesunkaus darbo prie šeimos arba dirbtuvėje. Siūlyti šiuo adresu:

Jonas Gasiūnas

Camacua 78, Capital, T. E. 63-8575.

Sekančią dieną įvyko pamaldos ukrainiečių bažnyčioje su tai dienai pritaikintu pamokslu. Pamaldoms pasibaigus gražus svečių būrėlis susirinko dar kartą "Mindaugo" patalpose prie bendrų pietų, paruoštų pan. J. Skurauskaitės.

Tenka pasidžiaugti "Mindaugo" dr-jos iniciatyva, kuri kasmet taip gražiai ir prasmingai pamini tautines šventes, į kurias sutraukia nemaža lietuvių.

AUGŠTAS SVEČIAS PAS "MINDAUGIEČIUS"

Vasario 8 d. "Mindaugo" draugijos patalpose atsilankė socialinių reikalų ministras p. **Antonio Cesar Monti,** burmistro padėjėjas p. **Edgard Aschieri,** La Platos miesto deputatas p. **Eduardo Lopez Osornio,** San Jose Obrero parapijos kun. **Pascual Ruberto,** Maria Auxiliadora parapijos klebonas **Raul Saran Ariscoreta** ir kiti augšti svečiai.

Svečiams apžiūrėjus draugijos patalpas buvo suruošta iškilminga vakarienė, kurios metu buvo pasikeista kalbomis. Visų pirma kalbėjo draugijos pirm. V. Stundžia, iškeldamas provincinės valdžios nuopelnus, padėdant įvairioms kultūrinėms ir socialinėms draugijoms.

Toliau kalbėjo ministras A. Monti, pareikšdamas, kad įvairios tautybės, kurios gyvena provincijoje, prisideda prie Argentinos kultūrinio gyvenimo pakėlimo, todėl užsitarnauja pilnos globos ir pagalbos. Palinkėjo, kad lietuvių kolonija Berisse ir toliau tėstų savo garbingą kultūrinį darbą, pazadėdamas reikalui esant finasiniai padėti.

"Mindaugiečiai" iš savo pusės padėkodami ministrui už taip atvirą ir nuožirdų žodį, įteikė jam dovaną — knygą "Lituania entre fuego cruzado", parašytą Casimiro Verax. Vakarienė praėjo labai jaukioje ir draugiškoje nuotaikoje.

"Mindaugo" draugija, kuri buvo įsteigta prieš 29 metus, pergyveno daug audringų metų, tačiau ji išliko gyva ir ištikima savo programai: būti katalikiška ir kultūrinė savišalpos draugija. Tenka pasidžiaugti, kad toji draugija susilaukė dėmesio iš valdžios pusės.

Šią šventę paminėjo laikraščiai: El Argentino, El Dia y El Plata.

Ponas Ministras Monti ir kiti svečiai "Mindaugo" patalpose. Vidury pirmininkas V. Stundžia.

SPORTAS IR JO REIKŠMĖ

Sportas ir mankšta tarnauja sveikatos palaikymui ir darbo našumo kėlimui. Mankšta pagreitina visame kūne kraujo apytaką, pakeldama tuo būdu ir organizmo aprūpinimą deguonimi ir kitomis reikalingomis medžiagomis. Darbas ir sportas iš esmės nesiskiria. Kiekvienu atveju yra daromi judesiai, tik vieną kartą ryšium su užsiėmimu, o kitą kartą ryšium su džiaugsmu ir malonumu. Darbas ir sportas turėtų vienas antrą prasmingai papildyti, kad žmogus pilnai galėtų išvystyti savo darbo našumą. Mankšta nesiekia rekordų. Bet kaip gyvenime sveikos varžybos dažnai yra akstinas laimėjimams, taip ir sportas be rekordų negali apsieiti.

Žmogus iš prigimties nori būti veiklus, jis nori judėti. Šitą polinkį mes pastebime jau pas kūdikį, kuris išreiškia jį savo spardymu ir trepsėjimu. Būtų labai neišmintinga bandyti sulaikyti kūdikį nuo šitų judesių, kurie išreiškia džiaugsmą ir malonumą. Džiaugsmas judesiuose, ar tai atliekant darbą ar mankštą, turėtų mus lydėti per visą gyvenimą. Žaisdamas mažas vaikas išmoksta savo nesuderintus judesius pritaikyti prasmingam naudojimui. Jis išmoksta ką nors paimti, atsisėsti, eiti, bėgti.

Dar didesnę reikšmę judesiai ir mankšta-sportas turi jaunimo dvasiniame ir fiziniame auklėjime tuo metu, kai jaunuolis lanko mokyklą ir neišvengiamas sėdėjimas mokyklos suole suvaržo jo prigimtą polinkį judėti. Tai yra labai svarbus faktas sudarant pamokų tvarkaraštį. Turėtume į mokyklos pamokų tvarkaraštį įtraukti kasdien po sporto pamoką, kad prasmingai pritaikyti pratimai prie įrankių, kūną ir jo laikyseną stiprinanti gimnastika, kamuolio žaidimai ir įvairios kitos mankštos duotų jam pakankamai galimumo "išsidūkti". Kadangi jaunuolio širdis ir kraujiniai indai vystymosi laikotarpyje dar nėra susiformavę, tai be reikalo jo nenuvarginkime. Atlikime su juo tik tokius pratimus, kurie nereikalauja perdaug jėgos ir ištvermės. Šitame laikotarpyje supažindinkime jį su įvairiomis sporto šakomis: lengvąja atletika, gimnastika, plaukymu, kamuolio žaidimais ir t. t. nereikalaudami iš jo ypatingų rezultatų.

Šiandien berniukai subręsta sulaukę 16-17 metų. Užbaigę vystymosi stadiją, kiekvienas iš jų tik tada turėtų pasirinkti sau specialią sporto šaką pagal savo tinkamumą ir palinkimą. Nėra taisyklių be išimčių. Plaukymas čia sudaro išimtį. Įdomu yra, kad daktarai nustatė, kad pas 14-16 metų berniukus raumenų jėga šitame laikotrpyje pdidėja 20%, o širdis ir plučiai net 100%.

Vėliasniame gyvenime sportas ir mankšta tarnauja sveikatos palaikymui, malonumui ir atsigaivinimui. Tada yra labai svarbu tokias organų ir raumenų grupes, kurios per užsiėmimą, ypatingai sėbint, yra mažiau arba vienašališkai apsunkintos, stiprinti atitinkamais pratimais. Tyrinėjimai rodo, kad plaučių talpa pas sportininkus yra daug didesnė kaip pas nesportininkus. Šitą pavyzdį ana logiškai galime ir pritaikyti medžiagų apykaitai, kraujotakai, virškinimui ir širdies darbui. Kiekvienu atveju turime sportuodami vengti, ir tai vistiek kur ir kada, iki kraštutinumo persistengti ar pervargti.

Po kiekvieno darbo, kaip natūrali pasekmė, seka nuovargis, Paprasčiause jo forma yra lokalinis nuovargis, kuris apsiriboja dirbančių raumenų ir organų grupėje. Antra forma, totalinis nuovargis, pasireiškia tada, kai nuovargio medžiagos (pieno rūgštis ir t.t.) pereina į kraują ir užplūsta visą kūną. Tokio totalinio nuovargio pirmieji simptomai yra augantis judėsių netikrumas (bėgiko svyrinėjimas) ir paniškas širdies bei plaučiųdarbas. Po totalinio nuovargio kiekvienas turėtų ilgesnį laiką ramiai ilsėtis.

Kiekvienas sportinnkas labiau ar mažiau pažįsta šitą "mirties tašką,.. Jis pasireiškia, kai siekiama augščiausio ištesėjimo ir kai veiksmų išpildymas dar nėra pakankamai suderintas ir išlygintas su nuovargio pasireiškimu ir jo nugalėjimu. "Mirties tašką,, galime tik tada pergalėti kai pavyksta šituos du veiksnius tinkamai suderinti. Dvasinė koncentracija čia vaidina didelį vaidmenį. Sportininkas jaučia tada "antrą kvapą,,' kuris jam suteikia naujų jėgų.

Raumenų našumą galime tik padidinti per sistemingą lavinimąsi. Panašiai esti ir sukitais organais. Žmogaus prigimtis, jo kūno konstitucija ir savijauta čia vaidina nemažą vaidmenį. Sporto mokytojai turėtų galimai geriau pažinti savo auklėtinius, kontroliuoti jų vystymąsi ir laikas nuo laiko pasitarti su gydytoju. Klaidingas garbės troškimas yra kenksmingas.

Jaigu del tam tikrų priežasčių, ligos atveju ar panašiai, mes negalime savo raumenis ir organus lavinti, tai jie pamažu silpnėj a ir jų pajegumas nuolatos mažėja. Turėdami šituos ir anksčiau išdėstytus faktus omenyje, galime sakyti, kad sportas yra vienas iš svarbiausių veiksnių tautos ir žmogaus dvasiniam ir fiziniam paiegumui, atsparumui ir sveikatingumui pakelti.

Tautvydas Gailius
Vasario 16 Gimnazijos Sp. Mokyt.

Šventa Liucija

Jūroje spindi aukso takelis,
Kuriuo banguoja mano laivelis.
Malonus vėjas, skubėk eldija,
Tau kelią rodo šventa Liucija.

Kaip jauni veidai skaistūs, raudoni,
Gamta Kampanijos juokias, maloni.
Didžiais stebuklais šion žemėn lyja,
Nes ten vis budi šventa Liucija.

Gražusis Napoli! — rojaus kampeli,
Šedevre augšto dangaus daugalio.
Tu paviliojai net marių giją,
Vardu saulėtu šventa Liucija.

Ar naktys ramios, ar audra kyla,
Daina ant lūpų ten nenutyla.
Su daina plaukia mano eldija,
Nes ją vis saugo šventa Liucija.

Kai milijardai žvaigždžių prabyla,
Sorento, Kapri, kalnai iškyla,
Pro uolas plauki drąsiai eldija,
Nes tave saugo šventa Liucija.

Iš italų kalbos pasekė

Pijus Gudelevičius.

DRĄSOS...

Šiemet, pirmą kartą organizuojama lietuvių ekskursija po "Senąjį Pasaulį", būtent: Italiją — su savo virš 2000 tūkstančių metų siekiančia istorija; Vokietiją — sužydusia kultūra, tvarka, pramone bei drausme ir tvarkingumu; Prancūziją — su seniausiojo mokslo bei meno žydėjimo palikimu; Tirolis — su savo dangų remenčiais didingaisiais kalnais, kurie apaugę visuomet žaliuojančiais kalnais, amžino sniego ir ledo išsipuošusioms viršūnėms, išraižyti giliausių upelių, kroklių ir giliausių tarpeklių bei skaiščiaveidžių ežerų, kuriais kasmet tūkstančių tūkstančiai įvairiausio amžiaus bei socialinės padėties turistų, žavėsi jųjų grožiu, atgimsta siela ir sustiprėja kūna beiaipiodami, važinėdami ir nardindami sniego ir debesų užburtame bei saulės glostomame, nuostabiai žaviame, visuomet šventiškai išsipuošusiame pasaulyje.

ROMA

O kada nusileisime į gražius kloniuose tūnančius tūkstantmečius miestus, tada vėl buriančiai žavėsimės jųjų grožybių įvairumais. Paimkime, pavyzdžiui Romą. Ji yra pasaulio sostinė ir kultūros lopšys nuo seniausių laikų. Švesdama netoli 3000 metų gimtadienį, ko ji nėra mačiusi per tą pavydėtinai gražų amžėlį nepergyvenusi.

Ir joje stūkso išdidžiai garsiosios Romos Imperijos grąžiai apgriūvusi didybė. Joje 700.000 katalikų kankinių krauju aplaistytas katakombas, Koliziejų, Vatikano kalvas ir visą apylinkę anfiteatrų arenose garuojantį teisiųjų kraują didvyriškai pralietą už tikėjimą, tėvynės meilę ir kilniuosius žmogaus įsitikinimus. Joje sutiksime visų Bažnyčios priešų, visais amžiais įvairiai puolamą, šmeižiamą, išjuokiamą, bet niekuomet nepralaimintį Vyriausį mūsų Ganytojį — Popiežių. Joje, kur tik akį užmesimę, išvysimę įvairiausiose išvaidose įsikūnijusius didžiųjų — pasaulinių genijų sielos virpesius arkitektūroje, akmenyje, drobėje ir visoj aplinkoj. Ten darbavosi įžimieji meno milžinai: Miguel-Angelo, Bernini, Baronini, Rafaelo, Bramante ir šimtų šimtai kitų. Į kokį kampelį nepažvelgsi, kokį akmenį nepaversi, jis tau kalbės tūkstantine metų kalbą, kuri liūdys žilosios senovės statybininkų-konstruktorių išmintį, įmantrumą bei meno skonį, kurių kūriniai po tiek amžių įvairiausių laukinių tautelių — Gotų Vesgotų, Vandalų, Gūnų, Barbarų, žemės drebėjimų ir kitokių antplūdžių naikinimo, iki mūsų dienų stovi, kaip milžinai liudydami pirmykščio žmogaus genialumą. Joje atrąsime ir iš Egypto, Palestinos, Graikijos pergabentų virš 4.000 metų senumo meno kūrinių, obeliskų, kurie puošia Romas meniškas aikštes, didžius sodus bei turtinguosius muziejus, meno galėrijas.

"SENASIS PASAULIS"

Netik Roma, bet visa Italija yra viso "senojo pasaulio" ir mūsų kultūros lopšio pagrindinis gabalas. Ji visa gan tankiai yra nusagstyta įvairiausiais istorijos bei meno paminklų deimančiukais. Jei prisiminsime šventuosius, kaip šv. Prančiškų Asižietį, šv. Antaną Paduvietį, šv. Ciciliją, Agnę, Liuciją ir daugybė kitų, kurie veik kiekviename mieste, mies telyje net po kelius savo garbei išstatytose šventovėse ilsisi, prie kurių karstų suklumpa Imperatoriai, Kunigaikščiai, Popiežiai, o eiliniai liaudies gyventojai turi juose didį pasididžiavimą, ir jų šventes švenčia su nepaprastom iškimėm.

Visa tai yra neįmanoma per trumpą laiką pamatyti, tačiau ir trumpu laiku daug galimybių susipažinimui galima prasimanyti. Tat daugiau drąsos ir ryžto, nes rimtai nesusirūpinus niekada nerąsime galimybių, bet nuoširdžiai stengiantis galima susirąsti kapitalo ir kitus reikalus sutvarkyti palankią kriptimi.

Vadovas

PAŽINKIME EUROPOS GROŽYBĖS IR DALYVAUKIME TARPTAUTINIAME EUCHARISTINIAME KONGRESE 1960 VII - 31 – VIII - 7 MIUNCHENE

"LAIKO" — Pijaus Gudelevičiaus vadovybėje organizuojama lietuvių grupelė, kuri prisideda prie Tautinės Argentiniečių kelionės, vadovaujamos Lomas de Zamora vyskupo pagelbininko ir Generalinio Vikaro Jo Ekselencija ALEJANDRO SCHELL.

Kelionės Tvarkaraštis

Iš Buenos Aires laivu "CORRIENTES" išplaukiama 1960 m. birželio mėn. 27 dieną.

BIRŽELIO MĖN.
28 MONTEVIDEO
LIEPOS MĖN.
1 SANTOS
2 RIO DE JANEIRO
12 FUNCHAL
14 LISBOA

} Nustatytame laiko tarpe daromos ekskursijos ir lankomos visiems įdomios vietovės.

18 NEAPOLI. Išlipama iš laivo su visais lagaminais ir nugabenami į viešbutį nakvinėn visi keliaiviai.

19 POMPEYA, AMALFI, SORRENTO. Visos dienos ekskursijoj aplankius garsiuosius Pompejos iš po Vezuvijos lavos bei pelenų atkastuosius griūvėsius ir šv. Rožančiaus baziliką, tesiama kelionė gražiuoju pajūru "Amalfitana", su nepaprasto grožio vaizdais iki Sorrento. Iš ten keliu "Castellamare di Stabia grįžtama Neapolin.

20 MONTE CASSINO, ten pasikeliama iki garsiosios TT. Benediktinų Abatijos, kuri laike paskutinio karo buvo sunaikinta, o dabar jau veik pilnai atstatyta. Pasigrožima kalnų bei slėnių įvairumu ir tesiama kelionė Romon tiesiog į viešbučius.

21 Iš ryto lankomas Romos miestas: Via Veneto, Plaza Colonna, Panteon, Angelų pilis, Coliseo, šv. Povilo bazilika už miesto sienos, Via Apia antiqua ir tt. Popietis laisvas.

22 Ryte laisvas laikas. Po pietų tesiami bendrieji lankymai. Vatikanas su garsiosiom galėrijom ir muziejais, Sikstinos koplyčia su garsiaisiais Miguel Angelo meno kuriniais, šv. Petro bazilika bei didžioji kupola, Capitolio, Foro Romano, Palatino-Nerono karališki rūmai ir tt.

23 Susitikimas su Romos lietuviais, aplankymas TT. Marijonų ir AUDIENCIJA PAS ŠVENTĄJĮ TĖVĄ.

24 ASYŽIUS, aplankius šv. Prančiškaus karstą ir bazilikas, per nepaprastai puikius Umbrijos gamtovaizdžius per Perugiją nakčiai skubama tiesiog į Florencijos viešbučius.

25 Iš ryto apžiūrimas miestas: Senasis Palocius, šv. Gėlių Marijos katedra, krikštykla, šv. Kryžiaus bažnyčia, Mediči koplyčios, Pitti ir Uffizi galerijos su paločiais. Vakariop ekskursuojama į Fiesole, kur lankoma: katedra, Teatro Romano, Settignano ir San Salvi.

26 Pagal susitarimą laisvos ekskursijos po Florenciją ir jos apyl.

27 Išvykstama Venecijon nakvoti viešbučiuosna. Pakeliui aplankoma: bokštų miestas Bolonija, Ferrara ir Paduva su garsiąja šv. Antano bazilika.

28 Iš ryto lankomas Venecijos miestas: šv. Morkaus aikštė ir bazilika, archiologinis muziejus ir Dožų rūmai, Gailestingumo Motinos ir Marijos Sveikatos bažnyčios ir kitskas. Popietis laisvas.

29 Išvykstama Insbrukan į viešbučius per Treviso, Belluno, Cortina d'Ampezzo, Brunico ir Bressanone.

30 Iš ryto lankomas miestas: Hofburg, Arco de Triunfo, šv. Jokūbo parapijinė bažnyčia, Hofkirche, Castillo Ambras ir kitkas. Per Weilheim išvykstama nakvynėn į viešbučius Munchenan.

Munchenas

Nuo liepos mėn. 31 d. iki rugpiūčio mėn. 7 d.

Įsijungiama į Eucharistinį Kongresą lietuvių grupėje.

Iškilmingas Euch. Kongreso atidarymo aktas visose miesto parapijų bažnyčiose. Tuo pačiu metu atidaromos įvairios parodos.

Pirmosios dienos yra skiriamos įvairių tarptautinių organizacijų konferecijoms, teatrališkiems pasirodymams, paskaitoms, koncertams, bažnyčių lankymams ir tt. Su Apaštališkojo Legato sutikimu prasideda bendrieji Kongreso aktai. Laike II-os savaitės vidurkio, įvairių tautybių vyskupai laiko iškilmingas Mišias ir kitas šv. Sakramento pamaldas. "Theresienwiese" vienam milijonui tikinčiųjų susirinkimo vietovėj, miesto centre, šeštadienį bus naktinė procesija ir ten vyks pagrindinės bendros Kongreso iškilmingos pamaldos

---

Sugrįžimo data ir kelionės tvarkraštis bus paskelbtas vėliau. Norintieji gali Europoje pasilikti iki spalio mėn. 16 d. imtinai, sugrįžimui paimdami vienintėlės klasės laivą F. A. N. U. bendrovės, kurio kelionės laiką ir tvarką susižinos pas kelionės vadovybės asmenis.

Visa kelionė iki Miuncheno ligi rugpiūčio 8 d. kainuoja **$ 58.000.**

Norintieji vykti orlaiviu, Italijoje prisijungia prie bendros ekskursijos dalyvių. Orlaivių kelionės sąlygos bus paskelbtos vėliau.

Kaina argentinietiškais pezais yra apskaičiuojama 80 pezų JAV dolerio verte, kuri gali kartais pagal bendras transporto bendrovių bei viešbučių paklausą keistis.

Bendrosios Kelionės Sąlygos

Į kelionės kainą įsiskaito:

1) Vienos klasės laivuose kelionė ten ir atgal
2) Visi įsėdimo ir išlipimo uostų mokeščiai laivan.
3) Kelionė po Europą pagal programą moderniškuose autobusuose su sėdinėm tipo "avion", radio ir 2-os kl. rezervuotom sėdynėm gelžkeliais.
4) Apgyvendinimas rinktinuose viešbučiuose po du asmenius kambary. Miunchene, trūkstant viešbučių, bus apgyvendinama pencijonuose ar pas privačius asmenis specialiai Kongreso būtų komisijos parinktuose.
5) Pilnas pragyvenimas su pusryčiais, pietais ir vakariene.
6) Kelionės metu pietūs specialiuose restoranuose ar viešbūčiuose.
7) Pragyvenimo mokestis viešbučiuose ir restoranuose įskaitant arbatpinigius ir kitka.
8) Nemokamas dalyvavimas visuose Pasaulinio Eucharistinio Kongreso iškilmėse ir parengimuose.
9) Nemokamas naudojimasis prityrusiu kelionių priskirtuoju vadovu.
10) Programoje įvardytųjų miestų aplankymai su paaiškinimais vadovų kalbančių castellana bei lietuviškai.
11) Nemokamas įėjimas į muziejus, galerijas, bažnyčias ir visas kitas vietas pagal lankymo planą.
12) Visur specialisto pagalba važiuojant per valstybių sienas muitinės reikaluose.

Pastaba:

Dalyvavimas kelionėje į Europą garantuojamas įmokant 10 % kelionės kainos.

Kiekvienas keleivis turi išsiimti tarptautinį skiepų liudijimą, kuris įsigijamas Paseo Colon 245 nuo 8 val. iki 18; šeštadieniais nuo 10 iki 12.

Sustojus laivui bei paliktais laisvadieniais, pats apsimokėdamas išlaidas gali pasiimti pagal savo skonį įvairias išvykas.

Tolimesnių informacijų galima teirautis pas Pijų Gudelevičių, Mendoza 2280, Avellaneda, Telf. 208-5027.

LITUANISTIKOS VADOVĖLIŲ SĄRAŠAS

1. Domas Velička, "LIETUVIŲ LITERATŪRA", I dalis. Tautosaka. Trumpas tautosakos kursas su chrestomatija ir literatūros teorijos pagrindais aukštesniosios lituanistinės mokyklos penktąjai klasei. Pasakojamoje tautosakoje suklasifikuotos pasakos, sakmės, legendos, oracijos, raudos. Dainuojamojoje — surūšiuotos dainos ir dainuojamosios pasakos. Smulkiojoje — mįslės, patarlės ir priežodžiai. Tikėjimuose nagrinėjama: dievai ir dvasios. Papročių skyriuje nagrinėjami įvairių švenčių bei įvykių papročiai. Pabaigoje trumpai apžvelgiami kai kurie svetimtaučiai ir lietuviai žymesnieji tautosakininkai. (Surinkta ir šiuo metu taisomos spaudos korektūros).

2. Domas Velička, "LIETUVIŲ LITERATŪRA", II dalis. Tikybinės ir šviečiamosios literatūros laikotarpis. Trumpas lietuvių literatūros istorijos kursas su chrestomatija ir literatūros teorijos pagrindais aukštesniosios lituanistinės mokyklos šeštąjai klasei. Pradedama mūsų raštijos pradžia (Mažvydas, Vilentas ir kt.), po to seka tautinio atgimimo apžvalga (Poška, Valiūnas, Stanevičius, Daukantas, Valančius, Strazdas, Baranauskas, Vienažindys ir kt). Spaudos draudimas (knygnešiai), draudžiamoji spauda ("Aušra", "Varpas" ir kt.). Draudžiamojo laikotarpio svarbesnieji rašytojai. Lietuvių raštijos tyrinėtojai (profesoriai Mykolas ir Vaclovas Biržiškos ir kt.). Lietuviškieji lenkų rašytojai (Mickevičius, Kraševskis, Kondratavičius). (Paruošta spaudai ir laukia spausdinimo eilės).

Čikagos Aukštesniosios Lituanisti-

3. Juozas Masilionis, "LIETUVIŲ LITERATŪRA", III dalis — Poaušrio laikotarpis. Trumpas lietuvių litertūros istorijos kursas su chrestomatija aukštesniosios lituanistinės mokyklos septintąjai klasei. Nagrinėjamieji autoriai: Pietaris, Kudirka, Maironis, Vaičaitis, Žemaitė, Lazdynų Pelėda, Šatrijos Ragana, Vaižgantas, Biliūnas, Vydūnas ir kt., 411 psl.. **(Jau išėjusi iš spaudos ir platinama).**

4. Juozas Masilionis, "LIETUVIŲ LITERATŪRA", VI dalis. Naujosios literatūros laikotarpis. Trumpas lietuvių literatūros istorijos kursas su chrestomatija aukštesniosios lituanistinės mokyklos aštuntąjai klasei. Šiame vadovėlyje apžvelgiama po spaudos draudimo ir nepriklausomos Lietuvos literatūra. Nagrinėjami autoriai: Krėvė, Vienuolis, Lindė-Dobilas, Vaičiūnas, Kirša, Šeinius, Savickis, Mykolaitis-Putinas, Sruoga, Baltrušaitis, Binkis, Brazdžionis, Aistis, Miškinis, Grušas ir Vaičiulaitis. **Ši knyga jau renkama.**

Visi vadovėliai atitinkamai iliustruoti, su lietuvių literatūros žemėlapiais, retesniųjų žodžių žodynėliais, įrišti kietais viršeliais, bus per 400 psl. ir kainuos po 5 dol. (su persiuntimu).

Užsakymai vykdomi tik užsimokėjusiems, o pirmiau tiems, kurie užsisako visas keturias dalis. Visas dalis užsisakiusius laikome vadovėlių Leidimo Talkininkais ir Jiems iš anksto nuoširdžiai dėkojame.

Užsakymus ir pinigines perlaidas siųsti šiuo adresu: VADOVĖLIŲ Leidimo Komisija, 5620 So. Claremont Ave., CHICAGO 36, ILL.

Vadovėlių Leidimo Komisija.
SĄRAŠAS

PLEČIAMAS PETRAŠIŪNŲ POPIERIAUS FABRIKAS

(E) Sekančiais keliais metais numatyta pastatyti dvi naujas popieriaus gamybos mašinas. Fabriko praplėtimui numatyta 20 milijonų rublių.

MŪSŲ MIRUSIEJI

▬ Sausio 24 d. Comodoro Rivadavia, Astra km. 20 mirė **Mykolas**

Kniazikevičius, sulaukęs 71 metus. Velionis Argentinon atvyko dar prieš I-jį karą. Kilimo buvo iš Pušaloto parapijos, Panevėžio apskr. Argentinoje visą laiką gyveno Patagonijoje, dirbdamas prie žibalo versmių. Šeši metai, kaip buvo išėjęs pensijon, ir gyveno pas pon. Vincentą Saliūną, kur ir mirė. Sekančią dieną su priderama iškilme buvo palaidotas Oeste kapinėse Comodoro Rivadavia. Velionis buvo nevedęs, todėl giminių Argentinoje neturėjo. Laidojimo išlaidas padengė p. Vincentas Saliūnas.

▬ **Jonas Sipas**, gyvenęs Fraga 671, Piñeyro, buvo rastas gatvėje pritrenktas, buvo nuvežtas į Rawson ligoninę, kur po kelių dienų mirė. Velionis buvo aktyvus Susivienijimo II-jo skyriaus narys.

● **Aa. Olga Jakučiūnaitė Valickienė**, tik 43 metų amžiaus mirusi po operacijos, š. m. vasario 1-ją buvo palaidota Lomas de Zamora kapinėse. Velionė kilimo ukmergietė, atvykusi Argentinon 1934 m., giliame liūdesy paliko vyrą Juozą su dukrele 14 m. gimnazijos mokine, sesutės Onos šeimą ir kitus giminiečius bei draugus.

▬ Vasario 8 d. Villa Madero mirė **Povilas Baranauskas**. Velionis buvo rokieškietis. Argentinon atvyko 1929 m. Velionis savo namuose turėjo medžio apdirbimo įmonę. Mirė eidamas 56 metus. Liko liūdinti žmona Ludvina Lukoševičiūtė, duktė su šeima ir sūnus Povilas.

▬ Vasario 10 d. mirė **Stasys Janulis**. Velionis buvo gimęs 1901 m. kovo 25 d. Gyveno Hurlingham, kur buvo ilgametis ir sąžiningas "Good Year" gumų fabriko darbininkas. Prie savo namų bevažiuojant dviračiu buvo netikėtai automobilio užkliudytas, sužeistas ir po kelių dienų mirė. Liko nuliūdusi žmona Emilija Udrenaitė-Janulienė, sūnus Alfonsas, sesuo Kl. Norušienė, švogeris ir sūnus Norušiai.

▬ Š. m. vasario mėn. 14 d. 17 val. netikėta mirtis iš gyvųjų tarpo išplėšė tekstilės fabriko "Alpargatas" impleadą aa. **Kazimierą Ališauską** gyv. savo namuose c. Isleta 1884, Villa Industrial, Lanus. Velionis buvo 55 metų amžiaus, į Argentiną atvykęs 1929 m. 1934-X-6 vedė Eleną Brazauskaitę ir buvo neblogai įsigyvenęs.

Sekančią dieną kun. Ant. Lubicko su visom bažnytinėm apeigom, gausaus giminių bei draugų būrio buvo palaidotas Sarandi kapinėse. Liūdesy liko velionis žmona Elena, sūnūs Pranas ir Robertas, brolis Andrius, Kazio Deveikio ir Jono Šumausko švogerių šeimos, pusbrolis Petras Šantaras, brolis Augustinas Kanadoje ir kiti giminaičiai ir draugai.

Pusbrolio Petro užprašytos šv. mišios už velionies sielą, dalyvaujant artimiesiems ir draugams, buvo atlaikytos Aušros Vartų bažnyčioje 16-ją vasario, 8.30 val.

Ilsėkis ramybėje!

▬ **Aa. Maksimas Benediktovas**, š. m. vasario 17 d. su žmona ir dviem vaikučiais nuvyko į Costanerą pasimaudyti. Praleidęs visą dieną dar ir 12 val. nakties su draugais skubėjo vandenin pasinardinti, kur ir sutiko nelaimę. Šokant vandenin buvo pataikyta akmenin, kuris perskėlė klaušą galvos ir apsvaigino. Draugų surąstas ir nugabentas į Argerich ligoninėn laike operacijos mirė. Pašarvotas buvo tėvų namuose, c. Chaco 1551, Lanus, iš kur sekančią dieną buvo palydėtas daugybės draugų, pažįstamų ir artimųjų, kurie jo kapą papuošė daugeliu gražių gyvų gėlių vainikais. Velionis Argentinon buvo atvykęs vos vienų metų amžiaus, o mirtis amžinan poilsin pašaukė tik 32 metus amžiaus sulaukus. Giliame liūdesy liko žmona su dviem našlaičiais berniukais, tėvas Morkus ir motiva Stefanija Benediktovai ir daug kitų giminaičių ir draugų.

Lai būna lengva Tau šios šalies žemelė.

J. Šimkūnas

▬ Š. m. vasario mėn. 25 d., netikėta mirtis iš gyvųjų tarpo išskyrė labai visos šeimos mylimą, 82-us metus amžiaus einantį aa. **Liudviką Martinėną**. Vėlionis, visos šeimos globojamas gyveno c. Perdriel 150, Buenos Aires, ir jautėsi visai gerai, tik dėl karščių ir senatvės sutriko širdis, ir po kelių valandų kančios išsiskyrė su šiuo pasauliu. Kilimo uteniškis į Argentiną atvyko 1930 m. jau vedęs Konstanciją Andzan ir dirbo įvairiose vietose. Sekančią dieną artimųjų, giminių ir pažįstamųjų po šv. mišių Santa Elisa bažnyčioje, kun. A. Lubicko su visom bažnytinėm apeigom buvo palaidotas Chacarita kapinėse. Giliai nuliūdę liko: velionies žmona Konstancija, sūnus Vladas, dukterys: Jadvyga su Eleonora, bei būsimasis žentas dukters sužieduotinis Romas Mackevičius, pusbr. Balio Martinėno šeima, Faryna, Martinonių ir Mikelionių šeimos, Kneipų šeima Amerikoj ir kiti Lietuvoje, Amerikoje bei Argentinoje.

Ilsėkis ramybėje ir artimųjų prisiminime.

▬ **Šv. mišios už aa. LUDVIKĄ MARTINENĄ Aušros Vartų bažnyčioje bus š. m. kovo mėn. 25 d. 9 val. Kviečiami visi giminaičiai ir pažįstamieji dalyvauti.**

Žmona, sūnus ir dukterys

Hurlinghame mirus Stasiui Januliui, reiškiame gilią užuojautą jo ŽMONAI EMILIJAI ir SŪNUI ALFONSUI.

Vera Petrokaitė-Marcinkevičienė ir dukra

Mirus Stasiui Januliui, likusiai ŽMONAI EMILIJAI ir SŪNUI ALFONSUI reiškiu savo nuoširdžiausią užuojautą.

Pilypas Vaitkevičius

EMILIJAI JANULIENEI ir SŪNUI ALFONSUI JANULIUI dėl staigios vyro ir tėvo mirties reiškia giliausią užuojautą.

Kanapinskų šeima

"KOVO" Liet. Sporto Klubo nariui-žaidėjui P. ALFONSUI ir JO MAMYTEI EMILIJAI JANULIAMS, dėl jų tėvelio ir vyro aa. Stasio Janulio netikėtos mirties, reiškia gilią užuojautą ir drauge liūdi.

Liet. Sporto Klubo "KOVAS" Valdyba ir draugai

Lietuvių Buenos Aires Vaidybos Meno Mėgėjų Būrelio nariui P. PRANUI, JO BROLIUKUI ROBERTUI IR MAMYTEI ELENAI BRAŽAUSKAITEI - ALIŠAUSKAMS dėl jų tėvelio ir vyro aa. Kazimiero Ališausko mirties, reiškia gilią užuojautą ir drauge liūdi.

Lietuvių Bs. As. Vaidybos Meno Mėgėjų Būrelis

ŠVENTOS MIŠIOS AUŠROS VARTŲ BAŽNYČIOJE

1960 metais

—6-ją 8 val. už aa. **Kazimierą Šulnį.**

10.30 val. už aa. **Petronėlę ir Juozą Kundrotus.**

—7-ją 8 val. už aa. **Elzbietą Latonienę.**

—8-ją 8 val. už aa. **Aleksandrą Pribilskienę.**

—9-ją 9 val. už aa. **Karoliną ir Petrą Pranius ir Igną Moseičiuk.**

—10-ją 8 val. už aa. **Jurgį ir Mariją Plukus.**

—12-ją 8 val. už aa. **Petrą Kiškį ir Joną su Julijona Kalibatus.**

—13-ją 9 val. už aa. **Vladą Ilgakojį.**
10,30 val. už aa. **Ant. Kundrotą.**

—15-ją 7,30 val. už aa. **Joną Vasiliauską** ir jo tėvelius.

—17-ją 7 val. už aa. **Krutų ir Valiuskių šeimų mirusiuosius.**

—18-ją 7 val. už aa. **Plitnikų ir Šilanskių šeimas.**

7,30 val. už aa. **Adomą, Kazimierą ir Viktorą Gavėnus.**

9 val. už aa. **Vaclovo Matusevičiaus šeima, Motiejų ir Jozefą Lebenikaitę Voverius.**

—20-ją 9 val. už aa. **Praną Leščių.**

10,30 val. už aa. **Jozefą Povilonienę.**

18 val. už aa. **Antaną Zdanavičių ir Micejūnų šeimą.**

—21-ją 7 val. už aa. **Joną Naujoką.**

KOVO MĖNESY:

—23-ją 8 val. už aa. **Telesforą Mikalauską.**

—24-ją 7 val. už aa. **Joną ir Magdeleną Vosylius.**

8 val. už aa. **Antaną Norušį ir šeimą.**

—25-ją 9 val. už aa. **Liudviką Martinėną.**

—26-ją 9 val. už aa. **Vitą ir Magdeleną Arbotavičius.**

—27-ją 7 val. už aa. **Marcijoną Šušienę.**

—30-ją 7 val. už aa. **Juozą Šušį.**

8 val. už aa. **Ksaverą Vinclovą ir Vladą Tutiną.**

—31-ją 7 val. už aa. **Feliksą Lukoševičių.**

9 val. už aa. **Joną Basių.**

BERISSO

Berisso, Ukrainiečių bažnyčioje, kovo mėn. 13-ją 11,15 val. bus šv. mišios už aa. **Mikšriūnų ir Sakalauskų šeimų mirusiuosius.**

TEMPERLEY

Temperley 20-ją kovo bus šv. mišios už aa. **Joną ir Kazimierą Valentinavičius.**

JEI NESKAITYSI IR NEPRENUMERUOSI "LAIKO" NETOLIMOJE ATEITYJE IŠ TAVĘS PASIJUOKS LIETUVIŠKAI NEIŠMOKĘS TAVO VAIKAS.

PARSIDUODA NAMAS

Calle Carlos Delli 2396, Longchamps, 4 kvadros nuo stoties parsiduoda namas su sklypu žemės.

Teirautis pas Karolį Talutį, Calle Carabelas 241, Avellaneda.

Vitrinų Fabrikas
„V I T R A L"
Sav. W. A. Rastauskas
Įrengimas moderniškų vitrinų prekybos namams ir krautuvėms.
Av. SAN MARTIN 3038
Lomas del Mirador

MOTORAI,

Pervyniojimas (bobinaje) ir kiti motorų ir elektros reikmenų pataisymai.

SĄŽININGAS DARBO ATLIKIMAS

JUJUY 1362 Lanus Oeste

---

* KIRPYKLA "O L G A" — Ilgalaikis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniškomis mašinomis ir naujais metodais. Priimama mokinės —

Olga Jasiulytė - Vitkauskienė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85.

REIKALINGA VIREJA, pagyvenusi moteris viena ar su vyru, be vaikų. Teirautis: Mendoza 2280, Avellaneda. T. E. 208-5027.

"LAIKO SPAUSTUVĖ

Pigiai ir meniškai atspaudžia vizitines, vokus, propagandos lapelius, vestuvinius pakvietimus, Pirmos Komunijos paveikslėlius, knygas, laikraščius, žurnalus, ir atlieka kitus spaudos darbus.

KREIPTIS:

Mendoza 2280 - Avellaneda - T. E. 208 - 5027

Puikiausios maudymosi sąlygos sūraus vandens

Baseine "LIETUVA",

LA SALADA

— 1 KVADRA NUO BASEINO "LA ISLA" —

Sav. Kastutė Masiokienė ir sūnus

DUODAMI PIETŪS IR ŠALTI GĖRIMAI

LIETUVIŠKA AUDYKLA "DROBĖ"

Savininkas VYTAUTAS DORELIS

Parduoda lietuviškai raštuotas drobes, languotas staltieses bei lygias kitas medžiagas.

Kainos be konkurencijos, nes parduodama pačiame fabrike.

BOGOTA 4175 Cerro, Montevideo, Uruguay

Telefonas 22 - 17 - 77

MINKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS

GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ MINKŠTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.

-profesionalas yra pasiruošęs
ATLIEKAMI ĮVAIRŪS STALIAUS DARBAI.

Savininkas

Jonas Janušis

COCHABAMBA 1811-17

Villa Scasso

T. E. 68 - 7208

Casa "DOMICELA"

Sav. A. LEVANAVIČIUS

ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ MEZGTINIAI, ŠALIKAI, KAMPEROS

Šilko ir drobės išdirbiniai

— PRIEINAMOS KAINOS —

CANADA 2025 Lanús O.

Casa MUSKETAS

Parduoda

PLOKŠTELES, PIANINUS, AKORDEONUS, BANDEONUS TELEVISIOS APARATUS IŠNUOMUOJAMA PIJANINUS

*

T. E. 50 - 5948 Sanabria 2790-92

---

25 de Mayo 611 - 1er. P.
T. E. 32 - 2412

ALBERTO E. TIMINSKAS

"COCHERIA"

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS

Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.

AV. PAVON 11070 T. E. 243.-5654 Sucursal
Temperley BALCARCE 510
F.C.N.G.R. Lomas de Zamora

Buenos Aires Avellaneda

Pakrikštyti Aušros Vartų parapijos bažnyčioje

● **Olga Noemi Čepaitė**, Aleksandro ir Nelidos Aldonos Kapravickaitės čepų dukrelė, Jono Bačkio ir Onos Marijos čepaitės krikšto tėvų Avellanedon atnešta š. m. vasario mėn. 6-ją buvo kun. A. Lubicko pakrikštyta. Nuosavuose tėvelių namuose, c. Nogoya 4751, Buenos Aires, krikšto proga buvo surengtos šaunios Olgai Noemi vaišės-krikštynos. Pažymėtina, kad tėveliai ir krikšto tėvai yra susipratę ir veiklūs lietuviai, tai ir krikštynos buvo švenčiamos lietuvišku papročiu. Naujakrikštė susilaukė daug gražių dovanėlių, o svečiai gerai pasilinksmino iki gaidelių.

Pp. čepai, Olga Noemi, Ona Marija čepaitė, Jonas Bačkis ir Juozas Gura

● **Alicia Silvia Aleksa**, Antano ir Nelidos Alicijos Juškaitės Aleksų dukrelė, p. Krikščiūno luksusiniu autu, š. m. vasario mėn. 13-ją dieną buvo atvežta krikštyti. Krikšto tėvais buvo p. Antanas Slančauskas su p-le Ona Juškaitė, o krikštijo kun. A. Lubickas, MIC. Krikšto proga, c. Ricardo Gutierrez 1948, Avellaneda, vaišingų tėvelių ir krikšto tėvų dėka buvo surengtos tikrai lietuviškos Alicijai Silvijai krikštynos. Džiugu, kad čia gimę šeimininkai ir veik visi svečiai taip gražiai ir taisiklingai lietuviškai kalbantys, tiek daug pačių gražiausių ir linksmiausių dainų dainelių pridainavo.

VIETOS KRONIKA

● **J. Gilvydis** per atostogas uždarė savo dirbtuvę. Taip pat Danutė Gilvydienė dviem mėnesiam buvo uždariusi savo modisčių institutą ir abu mėnėsių buvo išvykusi atostogoms į Mar del Plata. Ponas Gilvydis ta proga padarė naujų nuotraukų ir filmų iš Mar del Platos lietuvių gyvenimo.

● **Prof. Danutės Gilvydienės** modisčių Institute pabaigoje darbo sezono buvo surengtas didelis festivalis, kuriame desfiliavo mokinės savo naujas madas, pasilinksmino ir pašoko. Buvo arti šimtas mokinių. Iškilmės buvo nufotografuotos ir nufilmuotos.

● **Sofija Takauskaitė** atostogoms įšvyko į Mar del Plata.

● **Kun. V. Palubinskas ir kun. A. Steigvilas** grįžo iš atostogų ir su naujomis jėgomis vėl pradėjo parapijinį darbą.

● **E. Marcinkevičiaus** namuose V. Alsinoje vasario 20 d. buvo puiki šeimos šventė. Tą dieną jų anukė **Dijana Veglytė** savo draugų bei artimųjų tarpe šventė 15-tą savo gyvenimo pavasarį. Sukaktuvininkė yra gerai žinoma savo malonia pagalba, kurią teikė jaunimo būreliuose, padėjo seselėms, vadovaujančioms lietuvių parapijos mokyklą, kurią sukaktuvininkė baigė aukso medaliu. Pobūvio metu buvo jaukiai pasilinksminta, padainuota. Sukaktuvininkė gavo daug gražių dovanų.

● **Inž. Jonas Čekanauskas** vasario 19 d. išvyko į Mar del Plata prisijungti prie savo šeimos atostogų, kuri ten jau kuris laikas kaip vasaroja.

● **Pijus Gudelevičius**, "Laiko" prenumeratos reikalais vasario 22 d. išvyko į Urugvajų, kur pabus keletą savaičių.

● **Pranas Bajerčius** su ponia jau kurį laiką atostogauja M. del Plata.

● **Klemensas Dedelė, Narkevičius** ir kiti jų draugai atostogoms buvo išvykę į Urugvajų.

● **Inž. Kaz. Kunigonis**, pasilsėjęs Mar del Platoje, grįžo atgal į Buenos Aires.

Pranešimas

L. A. K. ir K. Sąjungos Valdyba š. m. balandžio mėn. 3 d. 12 val. šaukia visuotiną narių susirinkimą kuris įvyks Lietuvių Parapijos svetainėje, c. Brasil 835, Avellaneda. Bus svarstomi svarbūs s-gos reikalai. Nariams dalyvavimas būtinas.

Sąjungos Valdyba

PAIEŠKOJIMAS

Paieškomas PRANAS KALPOKAS, kuris Argentinon turėjo būti atvykęs maždaug apie 1930 - 1936 metus. Paieškomasis gali pavėldėti turto Š. Amerikoje, todėl prašomas tuoj atsiliepti ir suteikti sekančias žinias: 1) kur ir kada gimęs, 2) kur, kada ir su kuo vedęs, 3) kiek vaikų ir jų vardai.

Paieškomasis tegul atsiliepia šiuo adresu:

Law Offices Kal. Kal Jakobs
Aattorneys and Counsellors
6322 South Western Avenue
CHICAGO 36, U. S. A.

● **Juozas Kriauga, gim. 1900 m. Kurklių valsč. Kavarsko apyl. Lietuvoje. Argentinon atvyko 1927 m. iš Vaičiulaičių kaimo. Gyveno Buenos Aires. Ką nors žinantieji api jį yra prašomi pranešti "Laiko" administracijai.**

● Paieškomas p. **Vincas Vinclovas**, ilgai yra dirbęs prie statybos Valentin Alsina apylinkėse, buvo in-

ternuotas Vieytes ligonynėje. Pažįstanti ir žinantieji asmenys jį prašoma pranešti "Laiko" redakcijai, ar jo jieškančiajai seseriai Zofijai Vinclovaitei Tutienei, c. Soler 5541, Wilde. Jieško jo motina Vinclovienė Lietuvoje.

● **Pranas ir Elzbieta Karpackai** po mėnesių atostogų pas savo sūnų prof. Antaną Karpacką, Tucumane, grįžo atgal namo. Visi trys Karpackų vaikai yra baigę augštuosius mokslus.

NAUJI „LAIKO" RĖMĖJAI

(NESKAITANT PRENUMERATŲ)

$ 100 Naujokas Andrius
„ 100 Janušis Jonas
„ 100 Mikšys Brunas
„ 100 Sniečkus Antanas
„ 80 Lengvelis Vladas
„ 50 Mačiulaitis Antanas
„ 50 Baniulis Alfonsas
„ 50 Balkevičius Alfonsas
„ 50 Lipnickas Juozas
„ 50 Kliauga Kazimieras
„ 50 N. N.
„ 50 Levanavičienė Petronėlė
„ 50 Gurskaitė Domicėlė
„ 50 Zakrys Leonas
„ 30 Limba Mykolas
„ 20 Kiaušas Juozas
„ 20 Karpincki Juozas
„ 20 A. de Klisner Eleonora
„ 20 Markūnas Stasys
„ 20 Skalsas Jonas
„ 10 Liuola Pranas
„ 10 Kibickienė Terese
„ 10 Ruvinckas Povilas
„ 10 Ašmonas Juozas
„ 10 Masiulis Antanas
„ 10 Petrauskas Antanas
„ 10 Vaičaitis Antanas
„ 10 De Tardini Veronika
„ 10 Bilevičius Petras
„ 10 Jacevičiute Josefa
„ 10 Plukas Antanas
„ 10 Mikauskas Jonas

Visiems Rėmėjams ir užsimokėjusiems prenumeratą nuoširdžiai dėkoja

„LAIKO" Administracija.

SVARBUS PRANEŠIMAS VISIEMS LIETUVIAMS!

Radio Valandėlės Aidai praneša, kad nuo vasario 22 d. yra pakeista lietuviško pusvalandžio stotis ir laikas. Dabar prašome klausyti L R 9 Radio Antartida, pirmadieniais nuo 18,30 iki 19 val.

Radio Valandėlės Vadovybė

Aukos Radio Valandėlei

$ 200 Švenčionienė Veronika
„ 150 Petrauskas Ignas
„ 150 Šiušis Juozas
„ 100 Avulis Leonas
„ 50 Dambrauskas Brunas
„ 50 Galeckas Mykolas
„ 30 Povilaitis Motiejus
„ 30 Kamarauskas Jonas

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukotojams.

Radijo Valandėlės Vadovybė.

SKELBIMAS

RENKIMĖS PRIE VISUOTINO SLA SKYRIŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMO, kuris įvyks š. m. balandžio mėn. 2 - 3 dienomis nuosavuose namų bei sodo patalpose: Avda. Gral. San Martin 3275, Lanus.

Suvažiavimas bus baigtas balandžio 3-os d. didele Atstovų pagerbimo asada.

● **Albina Kazlauskaitė** vasario 25 d. lėktuvu komp. "PLUNA" išskrido į Urugvajų pavasaroti.

● **S. L. A. Moterų Skyriaus pirmininkė Elena Kaibutienė gavo iš Lietuvos liūdną žinią. Š. m. sausio 19 d. mirė jos tėvelis Adomas Prižgintas 89 m. amžiaus.**

● Š. m. vasario mėn. 7 d. Aušros Vartų lietuvių parapijos bažnyčioje, dalyvaujant labai gausiam būriui tautiečių, pripildžiusių talpią bažnyčią, buvo iškilmingos šv. mišios už aa. **Sofiją Pociūnienę.** Po mišių, veik visi pamaldų dalyviai buvo gerai pavaišinti velionės puseserės namuose c. Brasil 1058, Lanus. Povakary buvo nuvažiuota į Flores kapines aplankyti taip daug gerbiamos velionės kapas. Liko dėkingi visi velionės vyrui p. Jonui ir sūnui p. Eduardui, kuris motinos mirties metinių proga buvo parvykęs atostogų iš Argentinos kariuomenės. Pamaldas ir prie kapo maldas atliko kun. A. Lubickas ir dalyvavo vaišėse.

● **Antanas Žvirblis** su šeima leidžia atostogas Rosario.

LAIKAS

PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — J. Duoba; Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — grąžinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams $ 100.—, pusm. $ 50.—, vienas nr. $ 4.—. Urugvajuje m. t. 12 nr. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 do.

XII METAI Nr. 253 — 3 DE MARZO

VASARIO 16-ta AVELLANEDOJE

Jau kelinti metai, Vasario 16-tos paminėjimas yra organizuojamas bendromis Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos žmonių jėgomis. Šiais metais į minėjimą, įvykusį vasario 13 dieną, Liet. Susivienijimo Dr. Vinco Kudirkos patalpose, susirinko daug lietuvių netik iš Avellanedos ir Bs. Aires, bet ir iš tolimesnių vietovių. Nežiūrint didelės šilumos, Suv-mo salė buvo sausakimšai pilnutėlė.

Minėjimą atidarė ALOST pirm. p. J. Čikštas. Šv. Cecilijos choras, vadovaujamas p. V. Rimavičiaus, sugiedojo Argentinos ir Lietuvos himnus bei Vanagaičio maldą už žuvusius.

Paskaitą ispanų kalboje paskaitė Liet. Centro sekr. p. L. Lemberis, gyvai primindamas lietuvių tautos nueitą kelią iki Nepriklausomybės atgavimo. Reikia pažymėti, kad p. L. Lemberis, nors ir Argentinoje gimęs, bet kalba neblogai lietuviškai, tuomi duodamas pavyzdį visam lietuviškam čia gimusiam jaunimui išmokti ir pamilti savąją kalbą.

Lietuviškai apie Vasario 16-tos reikšmę nušvietė savo ugningoj kalboj Dr. Alf. Kairelis, primindamas, kad nežiūrint įvairių pasauležiūros skirtumų, visi privalome burtis į vieningą darbą už tautos išlaisvinimo reikšmę išlaisvinimo darbe.

Arg. Liet. Tautos Fondo pirm. p. Ign. Padvalskis kreipėsi trumpu žodžiu į susirinkusius gyvai ir efektingai prisidėti savo asmenine auka prie Lietuvių laisvinimo bylos, paaukojant bent vienos dienos uždarbį.

Meninę minėjimo dalį išpildė Šv. Cecilijos choras, vadovaujant p. V. Rimavičiui ir akompuonuojant pianu pan. Marytei Čikštaitei. Choras padainavo šiuos rinktinius dalykus: 1) Vasario 16-ji Diena, komp. p. V. Rimavičiaus; 2) Pirmyn — muz. Strolios; 3) Kareivių daina — J. Bertulio, charm. p. V. Rimavičiaus; 4) Kur namas mus — Stankūno, ir 5) Geležinio Vilko maršas.

Dainas paįvairino dvi deklamacijos: Vasario 16-ji ispanų kalba, sudėta p. L. Lemberio, deklamavo p. M. Čikštaitė ir "Niuri Naktis" Petro Babicko, padeklamavo p. Ona Ožinskienė. Meninę dalį užbaigė Jaunųjų instrumentalistų kvartetas iš Liet. Centro Jaunimo.

Programai energingai vadovavo p. L. Lemberis. Meninei daliai pasibaigus, p. Z. Juknevičius paskaitė rezoliuciją ispanų kalboje, kurią spausdiname šiame numeryje. Minėjimą trumpu žodžiu užbaigė ALOST pirm. J. Čikštas, dėkodamas visiems atsilankiusiems ir kviesdamas visus į bendrą išlaisvinimo darbą.

Šalia programos "Birutiečių" iniciatyva buvo suruošta loterija, kurios pelnas skiriamas Vasario 16-tos gimnazijai Vokietijoje, tuomi parodant solidarumą su bestudijauojančiu jaunimu Europoje, kuris rengiasi ateities Lietuvai.

Sekančią dieną t. y. sekmadienį vasario 14 d. Aušros Vartų bažnyčioje kun. kleb. J. Duoba MIC atlaikė sudetines Mišias už Lietuvą, kurių metu pasakė šventei pritaikytą pamokslą. Po sumos visi buvo nufilmuoti.

Po pietų būrelis lietuvių susirinko Bs. Aires Katedroje ir prie San Martino paminklo padėjo baltų gėlių gražų vainiką už visus žuvusius dėl laisvės. Kun. kleb. J. Duoba sukalbėjo maldą už žuvusius. Vainiko padėjimas buvo nufilmuotas p. V. Gilvydžio ir nufotografuotas p. L. Kančausko.

● **Juozas Šiušis** su ponia keletai savaičių išvyko atostogų į Alta Gracia, netoli Kordobos.

● Š. m. vasario 9-ją, Aušros Vartų bažnyčioje buvo atnašautos iškilmingos gedulingos šv. mišios su trim kunigais, mirties metų proga, už aa. **Juozą Kubilių.** Po pamaldų buvo Sarandi kapinėse aplankytas velionies kapas ir iškilmingi pietūs visiems pamaldų dalyviams ir giminėms. c. Catamarca 3744, Villa Caraza, Lanus.

● **Irena Krikščiūnaitė** š. m. vasario mėn. 20 d., savo tėvelių pp. Krikščiūnų nuosavoj viloj — ūky, 29 kilometre kelyje į Lą Platą, giminių draugų ir pažįstamųjų — virš 50 svečių tarpe labai nuotaikingai ir puošniai atšventė penkiolikos metų gimtadienį.

● Už vėlę prieš metus mirusios Lietuvoje aa. **Emilijos Misiūnienės**, velionies sūnų Jono, Vlado ir Stepono, š. m. vasairo 21 d buvo užprašytos iškilmingos šv. Mišios, kurias atnašavo kun. A. Lubickas, o p. L. Kančauskas padarė keletą nuotraukų bažnyčioje ir Aušros Vartų parapijos sodely.

Atsiųstos naujos knygos paplatinti ir paminėti

1. *Ant. Giedrius*, PASAKĖČIOS, išleido Lietuviškos Knygos Klubas, Chicago.
2. *S. Goštautas*, ANTOLOGIA BIOGRAFICA DEL ARTE LITUANO. Išleido Bedout, Medellin, Colombia. Knyga pagarsėjusi kolombiečių spaudoje.
3. *Pranas Naujokaitis*, UPELIAI NEGRĮŽTA Į KALNUS. Romanas 510 psl. Išleido Liet. Knygos Klubas, Chicago 1959 m.
4. KOLUMBIJOS LIETUVIS, Nr. 21-22, spalis-lapkritis. Leidžia Lietuvių Katalikų Komitetas Kolumbijoje.

Skelbimas

Parsiduoda namas iš 5 kambarių, virtuvės, vonios ir garažo. C. Necochea 604, Hurlingham. Geros išsimokėjimo sąlygos. Patogus susisiekimas su Buenos Aires. Tikslesnių informacijų galima gauti Lietuvių Parapijoje pas Pijų Gudelevičių.

PARDUODAMAS NAMAS

Calle Brasil, pusė kvadros nuo lietuvių bažnyčios, parduodamas gyvenamas namas. Teirautis pas Balį Goką, Mendoza 2249, Avellaneda.